

Senad Softić
Guverner

Broj: 123-13-4-382-10/18
Sarajevo, 30.03.2018. godine

Parlamentarna skupština BiH
Predstavnički dom BiH
Kolegij

Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Broj priloga
01,02	+50-19	+861/18	

Predmet: Izvještaji Centralne banke Bosne i Hercegovine za 2017. godinu

Poštovani,

u skladu sa odredbama člana 64. Zakona o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine, Centralna banka Bosne i Hercegovine dužna je da nakon završetka svoje finansijske godine Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine podnese:

- Finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2017. godine, ovjerene od strane vanjskih revizora CBBiH, Grant Thornton d.o.o. Banja Luka, Grant Thornton d.o.o. Skopje i Grant Thornton sh.p.k. Tirana, i
- Godišnji izvještaj CBBiH za 2017. godinu, koji obuhvata poslovanje CBBiH tokom 2017. godine kao i izvještaj o stanju privrede tokom protekle godine.

Ovim putem želimo skrenuti pažnju na činjenicu da su i dalje prisutni neizvjesni i nepovoljni tržišni trendovi, koji se ogledaju u negativnim i niskim prinosima na državne obveznice i izrazito negativnim kamatnim stopama na depozite, koji su zajedno sa zakonskim okvirom ulaganja deviznih rezervi CBBiH, neminovno uticali na proces upravljanja deviznim rezervama u 2017. godini, a time i na finansijski rezultat. Pored toga, nivo monetarnih prihoda i rashoda u narednim godinama značajno će biti pod uticajem primjene novog međunarodnog standarda finansijskog izvještavanja (MSFI) 9.

Istovremeno, nastavljena je politika racionalizacije i efikasnog poslovanja, te vas sa zadovoljstvom izvještavamo da je Centralna banka Bosne i Hercegovine, iako izložena izuzetno nepovoljnim tržišnim uslovima, u 2017. godini zabilježila pozitivan finansijski rezultat, izražen kroz neto dobit u iznosu od 12.185.216,39 KM.

Na osnovu odredaba člana 27. Zakona o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine i Odluke Upravnog vijeća Centralne banke Bosne i Hercegovine od 28.03.2018. godine, 60% ostvarene dobiti za 2017. godinu u iznosu od 7.311.129,83KM, biće uplaćeno na odgovarajući depozitni račun Ministarstva finansija i trezora Bosne i Hercegovine.

Centralna banka Bosne i Hercegovine, kao institucija čiji su osnovni ciljevi i zadaci, između ostalog, da postigne i održi stabilnost domaće valute po modelu valutnog odbora, nastaviće politiku investiranja u kojoj su sigurnost portfolija i monetarna stabilnost prioriteta.

S poštovanjem,

Guverner
Senad Softić
dr Senad Softić

Senad Softić
Guverner

Broj: 123-13-4-382-10/18
Sarajevo, 30.03.2018. godine

Parlamentarna skupština BiH
Dom naroda BiH
Kolegij

BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO

B

PRIMLJENO:	02-04-2018		
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Broj priloga
01,02	+ 50-19	+ 861/18	

Predmet: Izvještaji Centralne banke Bosne i Hercegovine za 2017. godinu

Poštovani,

u skladu sa odredbama člana 64. Zakona o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine, Centralna banka Bosne i Hercegovine dužna je da nakon završetka svoje finansijske godine Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine podnese:

- Finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2017. godine, ovjerene od strane vanjskih revizora CBBiH, Grant Thornton d.o.o. Banja Luka, Grant Thornton d.o.o. Skopje i Grant Thornton sh.p.k. Tirana, i

- Godišnji izvještaj CBBiH za 2017. godinu, koji obuhvata poslovanje CBBiH tokom 2017. godine kao i izvještaj o stanju privrede tokom protekle godine.

Ovim putem želimo skrenuti pažnju na činjenicu da su i dalje prisutni neizvjesni i nepovoljni tržišni trendovi, koji se ogledaju u negativnim i niskim prinosima na državne obveznice i izrazito negativnim kamatnim stopama na depozite, koji su zajedno sa zakonskim okvirom ulaganja deviznih rezervi CBBiH, neminovno uticali na proces upravljanja deviznim rezervama u 2017. godini, a time i na finansijski rezultat. Pored toga, nivo monetarnih prihoda i rashoda u narednim godinama značajno će biti pod uticajem primjene novog međunarodnog standarda finansijskog izvještavanja (MSFI) 9.

Istovremeno, nastavljena je politika racionalizacije i efikasnog poslovanja, te vas sa zadovoljstvom izvještavamo da je Centralna banka Bosne i Hercegovine, iako izložena izuzetno nepovoljnim tržišnim uslovima, u 2017. godini zabilježila pozitivan finansijski rezultat, izražen kroz neto dobit u iznosu od 12.185.216,39 KM.

Na osnovu odredaba člana 27. Zakona o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine i Odluke Upravnog vijeća Centralne banke Bosne i Hercegovine od 28.03.2018. godine, 60% ostvarene dobiti za 2017. godinu u iznosu od 7.311.129,83KM, biće uplaćeno na odgovarajući depozitni račun Ministarstva finansija i trezora Bosne i Hercegovine.

Centralna banka Bosne i Hercegovine, kao institucija čiji su osnovni ciljevi i zadaci, između ostalog, da postigne i održi stabilnost domaće valute po modelu valutnog odbora, nastaviće politiku investiranja u kojoj su sigurnost portfolija i monetarna stabilnost prioriteta.

S poštovanjem,

Guverner
Senad Softić
dr Senad Softić

**CENTRALNA BANKA
BOSNE I HERCEGOVINE**

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA I FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2017.

Sadržaj

	Strana
Odgovornost Uprave i Upravnog vijeća za pripremu i odobravanje godišnjih finansijskih izvještaja	1
Izveštaj nezavisnog revizora	2
Finansijski izvještaji	
Izveštaj o dobiti ili gubitku	5
Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti	6
Izveštaj o finansijskom položaju	7
Izveštaj o promjenama u kapitalu	8
Izveštaj o novčanim tokovima	10
Napomene uz finansijske izvještaje	11 – 51

Odgovornost Uprave i Upravnog vijeća za pripremu i odobravanje godišnjih finansijskih izvještaja

Uprava je dužna za svaku finansijsku godinu pripremiti finansijske izvještaje koji pružaju istinit i vjeran prikaz finansijskog položaja Centralne banke Bosne i Hercegovine („Banke“) te rezultata njenog poslovanja i novčanog toka, u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja („MSFI“) koje je objavio Odbor za međunarodne računovodstvene standarde („OMRS“), te je odgovorna za vođenje odgovarajućih računovodstvenih evidencija koje u svakom trenutku omogućuju pripremanje finansijskih izvještaja. Uprava ima opštu odgovornost za poduzimanje koraka koji su joj u razumnoj mjeri dostupni kako bi joj omogućili očuvanje imovine Banke, te sprečavanje i otkrivanje prevara i ostalih nepravilnosti.

Upravno vijeće je odgovorno za odabir prikladnih računovodstvenih politika koje su u skladu sa važećim zakonskim zahtjevima, a Uprava je odgovorna za njihovu dosljednu primjenu, donošenje razumnih i razboritih pretpostavki i procjena, te pripremanje finansijskih izvještaja po načelu trajnosti poslovanja.

Uprava je dužna podnijeti na odobravanje Upravnom vijeću godišnje finansijske izvještaje, a Upravno vijeće odobrava godišnje finansijske izvještaje te ih podnosi Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine.

Priloženi finansijski izvještaji prikazani na stranicama od 5 do 51 odobreni su od strane Upravnog vijeća 28. marta 2018. godine i potpisani u njegovo ime:

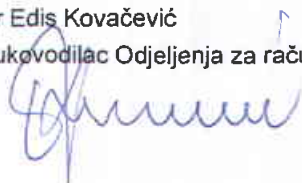
dr Senad Softić

Predsjedavajući Upravnog vijeća

mr Edis Kovačević

Rukovodilac Odjeljenja za računovodstvo i finansije

Grant Thornton

Izvještaj nezavisnog revizora

**Grant Thornton d.o.o. Banja
Luka**
Vase Pelagića 2/IV
78 000 Banja Luka
Republika Srpska
Bosna i Hercegovina

T +387 51 211 509; +387 51 211 294
F +387 51 211 501
E office@grantthornton.ba
www.grantthornton.ba

Upravnom vijeću Centralne banke Bosne i Hercegovine

Mišljenje

Obavili smo reviziju priloženih finansijskih izvještaja Centralne banke Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu "Banka"), koji obuhvataju izvještaj o finansijskom položaju na 31. decembar 2017. godine i izvještaj o dobiti ili gubitku, izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti, izvještaj o promjenama u kapitalu i izvještaj o novčanim tokovima za godinu koja se završava na navedeni datum, kao i pregled značajnih računovodstvenih politika i napomena uz finansijske izvještaje.

Prema našem mišljenju, priloženi finansijski izvještaji fer prikazuju, u svim materijalnim značajnim aspektima, finansijski položaj Centralne banke Bosne i Hercegovine na 31. decembar 2017. godine, rezultate njenog poslovanja i novčane tokove za godinu koja se završava na navedeni datum, u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.

Osnova za mišljenje

Obavili smo reviziju u skladu sa Međunarodnim revizijskim standardima (MRevS-ima). Naše odgovornosti, u skladu sa navedenim standardima, su opisane u ovom izvještaju u odjeljku o revizorskim odgovornostima za reviziju finansijskih izvještaja. Mi smo nezavisni od Banke u skladu sa Kodeksom etike za profesionalne računovođe Odbora za međunarodne standarde etike za računovođe (IESBA Kodeksom) kao i u skladu sa etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju finansijskih izvještaja Banke u Bosni i Hercegovini i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu sa tim zahtjevima. Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo dobili dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Odgovornost Uprave i Upravnog vijeća Banke za finansijske izvještaje

Uprava je odgovorna za sastavljanje i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja i za one interne kontrole za koje Uprava odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja finansijskih izvještaja, a koji su bez značajnog pogrešnog prikaza usljed prevare ili greške.

U sastavljanju finansijskih izvještaja, Uprava je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Banke da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja.

Upravno vijeće Banke odgovorno je za nadgledanje procesa finansijskog izvještavanja Banke.

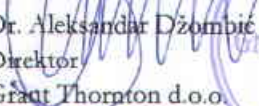
Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili greške i izdati revizorski izvještaj koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je viši nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s MRevS-ima uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili u zbiru, utiču na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovu tih finansijskih izvještaja.

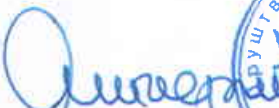
Kao sastavni dio revizije, u skladu sa MRevS-ima, stvaramo profesionalne prosudbe i odražavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- Prepoznavamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza finansijskih izvještaja, zbog prevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog uslijed prevare je veći od rizika nastalog uslijed greške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilazanje internih kontrola;
- Stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Banke;
- Ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika, razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila Uprava;
- Zaključujemo o primjerenosti korištenja računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja Uprave i, temeljno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Banke da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pažnju u našem revizorskom izvještaju na povezane objave u finansijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modifikujemo naše mišljenje. Naši zaključci se temelje na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg revizorskog izvještaja. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu uzrokovati da Banka prekine s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenom poslovanju;
- Ocjenjujemo ukupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvještaji, osnovne transakcije i događaje na način kojim se postiže fer prezentacija.

Ostvarili smo komunikaciju sa Upravnim vijećem u vezi sa, između ostalog, planiranim obimom i vremenom obavljanja revizije i značajnih rezultata revizije, uključujući bilo koje značajne nedostatke interne kontrole koje smo identifikovali tokom naše revizije.

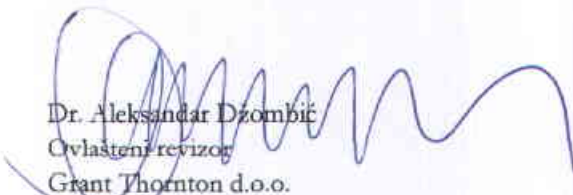

Dr. Aleksandar Dzombić
Direktor
Grant Thornton d.o.o.

Banja Luka, 28. mart 2018.

Suzana Stavrikj, Partner*

Grant Thornton d.o.o.

Skopje, 28. mart 2018.

Dr. Aleksandar Dzombić
Ovlašteni revizor
Grant Thornton d.o.o.

Banja Luka, 28. mart 2018.

Kledian Kodra, Partner

Grant Thornton sh.p.k.

Tirana, 28. mart 2018.

IZVJEŠTAJ O DOBITI ILI GUBITKU

U hiljadama KM		<i>za godinu koja je završila 31. decembra</i>	
	Napomena	<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
Prihod od kamata	4	29.008	28.740
Efekti negativnih kamatnih stopa od kamatonosne finansijske imovine	4	(11.470)	(8.565)
Efekti negativnih pasivnih kamatnih stopa na depozite domaćih komercijalnih banaka	4	4.425	2.169
NETO PRIHOD OD KAMATA		<u>21.963</u>	<u>22.344</u>
Prihod od provizija i naknada	5	15.834	10.072
Rashod od provizija i naknada	5	(562)	(533)
NETO PRIHOD OD PROVIZIJA I NAKNADA		<u>15.272</u>	<u>9.539</u>
Neto realizovani dobiti od prodaje finansijske imovine raspoložive za prodaju	12	2.587	8.383
Neto (gubici) / dobiti od kursnih razlika	6	(560)	60
Ostali prihodi	7	1.560	1.571
OPERATIVNI PRIHODI		<u>40.822</u>	<u>41.897</u>
Troškovi osoblja	8	(19.019)	(18.929)
Administrativni i ostali operativni troškovi	9	(7.583)	(6.793)
Amortizacija	16	(2.035)	(2.113)
OPERATIVNI TROŠKOVI		<u>(28.637)</u>	<u>(27.835)</u>
NETO DOBIT ZA GODINU		<u>12.185</u>	<u>14.062</u>

Napomene na stranama od 11 do 51 čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

IZVJEŠTAJ O SVEOBUHVAATNOJ DOBITI

U hiljadama KM	Napomena	<i>za godinu koja je završila 31. decembra</i>	
		<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
NETO DOBIT ZA GODINU		12.185	14.062
Ostala sveobuhvatna dobit			
<i>Stavke koje se mogu naknadno prenositi u izvještaj o dobiti ili gubitku:</i>			
Monetarno zlato			
Neto promjena u fer vrijednosti monetarnog zlata	13	(1.194)	22.788
		<u>(1.194)</u>	<u>22.788</u>
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju			
Neto promjena u fer vrijednosti finansijske imovine raspoložive za prodaju	12	(15.890)	53.673
Realizovani dobiti po osnovu fer vrijednosti od finansijske imovine raspoložive za prodaju prenešeni u izvještaj o dobiti ili gubitku	12	(2.587)	(8.383)
		<u>(18.477)</u>	<u>45.290</u>
Ukupno ostali sveobuhvatni (gubitak) / dobit		(19.671)	68.078
UKUPNO SVEOBUHVAATNI (GUBITAK) / DOBIT ZA GODINU		(7.486)	82.140

Napomene na stranama od 11 do 51 čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOM POLOŽAJU

U hiljadama KM	Napomena	<i>na dan</i>	
		31. decembar 2017.	31. decembar 2016.
AKTIVA			
Strana valuta u gotovini	10	236.402	194.846
Depoziti kod inostranih banaka	11	2.698.650	2.970.397
Specijalna prava vučenja u Međunarodnom monetarnom fondu	25, 30	1.531	2.642
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	12	6.202.071	5.025.829
Monetarno zlato	13	203.908	205.102
Ulaganja koja se drže do dospelja	14	1.214.062	1.132.328
Ostala aktiva	15	11.656	4.626
Nekretnine i oprema	16	45.465	44.681
Nematerijalna imovina	16	1.072	794
Ostala ulaganja	17	27.813	27.813
UKUPNO AKTIVA		10.642.630	9.609.058
OBAVEZE, KAPITAL I REZERVE			
Gotov novac u opticaju	18	4.319.360	4.066.804
Depoziti banaka	19	5.033.065	4.269.143
Depoziti Vlade i ostalih deponenata	20	624.708	590.392
Rezervisanja za obaveze i troškove	21	1.650	1.611
Ostale obaveze	22	11.212	13.676
Ukupno obaveze		9.989.995	8.941.626
Početni kapital		25.000	25.000
Generalne rezerve (zadržana dobit)		542.766	537.892
Ostale rezerve		31.300	31.300
Rezerve fer vrijednosti		53.569	73.240
<i>Rezerve fer vrijednosti – finansijska imovina raspoloživa za prodaju</i>		93.120	111.597
<i>Rezerve fer vrijednosti – monetarno zlato</i>		(39.551)	(38.357)
Ukupno kapital i rezerve	23	652.635	667.432
UKUPNO OBAVEZE, KAPITAL I REZERVE		10.642.630	9.609.058

Napomene na stranama od 11 do 51 čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA U KAPITALU

U hiljadama KM

Stanje na dan 1. januara 2017.

Ukupno sveobuhvatna dobit za godinu

Dobit za godinu
 Ostala sveobuhvatna dobit

Raspodjela dobiti

Raspodjela dobiti u državni budžet (Napomena 24)

Stanje na dan 31. decembra 2017.

Početni kapital	Generalne rezerve (zadržana dobit)	Ostale rezerve	Rezerve fer vrijednosti - finansijska imovina raspoloživa za prodaju	Rezerve fer vrijednosti - monetarno zlato	Ukupno
25.000	537.892	31.300	111.597	(38.357)	667.432
-	12.185	-	-	-	12.185
-	-	-	(18.477)	(1.194)	(19.671)
-	12.185	-	(18.477)	(1.194)	(7.486)
-	(7.311)	-	-	-	(7.311)
25.000	542.766	31.300	93.120	(39.551)	652.635

Napomene na stranama od 11 do 51 čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA U KAPITALU (NASTAVAK)

U hiljadama KM

	Početni kapital	Generalne rezerve (zadržana dobit)	Ostale rezerve	Rezerve fer vrijednosti - finansijska imovina raspoloživa za prodaju	Rezerve fer vrijednosti - monetarno zlato	Ukupno
Stanje na dan 1. januara 2016.	25.000	532.267	31.300	66.307	(61.145)	593.729
Ukupno sveobuhvatna dobit za godinu						
Dobit za godinu	-	14.062	-	-	-	14.062
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	-	45.290	22.788	68.078
	-	14.062	-	45.290	22.788	82.140
Raspodjela dobiti						
Raspodjela dobiti u državni budžet (Napomena 24)	-	(8.437)	-	-	-	(8.437)
	25.000	537.892	31.300	111.597	(38.357)	667.432
Stanje na dan 31. decembra 2016.						

Napomene na stranama od 11 do 51 čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA

za godinu koja je završila 31. decembra

U hiljadama KM	Napomena	2017.	2016.
NOVČANI TOKOVI OD OPERATIVNIH AKTIVNOSTI			
Dobit za godinu		12.185	14.062
Usklađenja:			
Amortizacija	16	2.035	2.113
Neto realizovani dobiti od prodaje finansijske imovine raspoložive za prodaju		(2.587)	(8.383)
Prihodi od donacija	7	(132)	(218)
Rezervisanja za obaveze i troškove (Dobitak) / gubitak od otuđenja nekretnina i opreme	8	226	219
Prihodi od dividendi priznati u izvještaju o dobiti ili gubitku	7	(43)	4
Prihodi od kamate na ulaganja koja se drže do dospeljeća i finansijsku imovinu raspoloživu za prodaju priznati u izvještaju o dobiti ili gubitku	7	(763)	(562)
	4	(28.979)	(28.726)
Neto novčani tokovi od operativnih aktivnosti prije promjena na poslovnoj imovini i obavezama		(18.058)	(21.491)
Promjene na poslovnoj imovini i obavezama			
(Povećanje) depozita kod inostranih banaka		(680.291)	(195.444)
(Povećanje) ostale aktive		(7.234)	(283)
Povećanje gotovog novca u opticaju		252.556	567.336
Povećanje depozita		798.238	294.404
(Smanjenje) / povećanje ostalih obaveza		(1.206)	1.157
Isplata otpremnina		(187)	(60)
Neto novac od operativnih aktivnosti		343.818	645.619
NOVČANI TOKOVI OD INVESTICIJSKIH AKTIVNOSTI			
Prilivi od prodaje nekretnina i opreme		46	-
Kupovine nekretnina, opreme i nematerijalne imovine		(3.100)	(2.764)
Prilivi od dospeljeća kupona i dospeljeća vrijednosnih papira od finansijske imovine raspoložive za prodaju		2.242.037	5.203.667
Kupovine finansijske imovine raspoložive za prodaju		(3.887.900)	(4.342.772)
Prodaje finansijske imovine raspoložive za prodaju		470.089	330.016
Naplaćena glavnica i kamata od ulaganja koja se drže do dospeljeća		21.607	21.395
Kupovine ulaganja koja se drže do dospeljeća		(90.720)	-
Primljena dividenda		763	562
Neto novac od investicijskih aktivnosti		(1.247.178)	1.210.104
NOVČANI TOKOVI OD FINANSIJSKIH AKTIVNOSTI			
Raspodjela dobiti u državni budžet		(8.437)	(18.827)
Neto novac od finansijskih aktivnosti		(8.437)	(18.827)
Neto (smanjenje) / povećanje novca i novčanih ekvivalenata		(911.797)	1.836.896
Novac i novčani ekvivalenti na dan 1. januara		2.973.081	1.136.185
Novac i novčani ekvivalenti na dan 31. decembra	25	2.061.284	2.973.081

Napomene na stranama od 11 do 51 čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

1. OSNOVNE INFORMACIJE

Centralna banka Bosne i Hercegovine („Banka“) je osnovana u skladu sa Zakonom o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine, koji je usvojila Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine („BiH“) 20. juna 1997. godine, saglasno Općem okvirnom sporazumu za mir u Bosni i Hercegovini.

Banka je počela sa radom 11. avgusta 1997. godine.

Osnovni ciljevi i zadaci Banke jesu:

- da definiše, usvoji i kontroliše provođenje monetarne politike BiH putem izdavanja domaće valute (konvertibilne marke ili „KM“) uz puno pokriće u slobodno konvertibilnim deviznim sredstvima;
- da drži i upravlja službenim deviznim rezervama Banke na siguran i profitabilan način;
- da sprovodi monetarnu politiku u skladu sa Zakonom o Centralnoj banci BiH;
- da uspostavi i održava odgovarajuće platne i obračunske sisteme;
- da koordinira djelatnosti agencija za bankarstvo nadležnih za izdavanje bankarskih licenci i superviziju banaka;
- da prima depozite od državnih i javnih institucija BiH i depozite od komercijalnih banaka;
- da izdaje propise i smjernice za ostvarivanje djelatnosti Banke, u skladu sa Zakonom o Centralnoj banci BiH;
- da učestvuje u radu međunarodnih organizacija koje rade na učvršćivanju finansijske i ekonomske stabilnosti zemlje;
- da zastupa BiH u međunarodnim organizacijama o pitanjima monetarne politike.

Najviši organ Banke je Upravno vijeće koje je nadležno za utvrđivanje monetarne politike i kontrolu njenog provođenja, organizaciju i strategiju Banke, u skladu sa Zakonom o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine.

Upravu Banke čine guverner i viceguverneri, koje imenuje guverner uz odobrenje Upravnog vijeća. Uprava operativno rukovodi poslovanjem Banke.

U skladu sa Zakonom o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine guverner, uz odobrenje Upravnog vijeća, imenuje glavnog internog revizora i tri zamjenika.

Banka posluje preko Centralnog ureda, tri glavne jedinice sa sjedištem u Sarajevu, Mostaru i Banjoj Luci i dvije filijale Brčko distrikt i Pale, koja je pod nadležnošću Glavne banke Republike Srpske Centralne banke Bosne i Hercegovine Banja Luka.

Tokom 2016. i 2017. godine, uključujući i period do datuma izdavanja ovog izvještaja, članove Upravnog vijeća, Uprave, Ureda glavnog internog revizora i Revizorskog komiteta čine:

Upravno vijeće

dr Senad Softić	predsjedavajući (od 11. avgusta 2015.)
mr Ankica Kolobarić	član (od 11. avgusta 2015.)
mr Šerif Isović	član (od 1. novembra 2017.)
dr Kemal Kozarić	član (do 31. oktobra 2017.)
mr Trivo Marinković	član (od 11. avgusta 2015.)
dr Ljubiša Vladušić	član (od 11. avgusta 2015.)

1. OSNOVNE INFORMACIJE (NASTAVAK)**Uprava**

dr Senad Softić	guverner (od 11. avgusta 2015.)
mr Ernadina Bajrović	viceguverner (od 1. januara 2013.)
dr Milica Lakić	viceguverner (od 1. juna 2016. do 15. juna 2017. i od 11. avgusta 2017.)
dr Radomir Božić	viceguverner (do 16. februara 2016. i od 16. juna 2017. do 10. avgusta 2017.)
mr Želimira Raspudić	viceguverner (od 1. jula 2017.)
mr Ankica Kolobarić	viceguverner (do 30. juna 2017.)

Ured glavnog internog revizora

Anita Dujmović	glavni interni revizor (od 24. oktobra 2017.)
mr Edis Kovačević	glavni interni revizor (do 30. septembra 2017.)
Marica Bulić	zamjenik glavnog internog revizora (od 8. decembra 2017.)
Angela Medić	zamjenik glavnog internog revizora (do 30. novembra 2017.)
Stojanka Šarović	zamjenik glavnog internog revizora (od 4. septembra 2017.)
Krstinja Tošović	zamjenik glavnog internog revizora (do 21. avgusta 2017.)

Revizorski komitet

dr Mila Gadžić	član (od 1. septembra 2015.)
dr Sead Kreso	član (od 1. septembra 2015.)
Radomir Repija	član (od 1. septembra 2015.)

2. OSNOVA ZA PRIPREMU**2.1. Izjava o usklađenosti**

Finansijski izvještaji Banke pripremljeni su u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja („MSFI“), objavljenim od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde.

2.2. Osnova mjerenja

Finansijski izvještaji su pripremljeni na osnovi historijskog troška izuzev kod ponovnog mjerenja vrijednosti određenih finansijskih instrumenata i monetarnog zlata koji su iskazani po fer vrijednosti.

Historijski trošak je općenito formiran na osnovu fer vrijednosti date naknade u zamjenu za imovinu.

Fer vrijednost je cijena koja bi bila ostvarena prodajom ili plaćena za prenos neke obaveze u redovnoj transakciji među tržišnim učesnicima na datum mjerenja, neovisno o tome da li je ona direktno vidljiva ili procijenjena nekom drugom metodom vrednovanja. Prilikom procijenjivanja fer vrijednosti imovine ili obaveze, Banka uzima u obzir karakteristike imovine ili obaveze koju bi tržišni učesnici uzeli u obzir prilikom procijenjivanja njihove cijene na datum mjerenja.

Pored toga, za potrebe finansijskog izvještavanja, mjerenje fer vrijednosti je kategorizovano na Nivo 1, 2 ili 3 u zavisnosti od stepena dostupnosti ulaznih podataka za mjerenje fer vrijednosti, kao i značaja koji ulazni podaci imaju na mjerenje fer vrijednosti u cjelini, kako slijedi:

- Ulazni podaci Nivoa 1 su (neusklađene) cijene koje kotiraju na aktivnim tržištima za identičnu imovinu ili obavezu koje su Banci dostupne na datum mjerenja.
- Ulazni podaci Nivoa 2 su ulazni podaci, osim kod kotiranih cijena uključenih u Nivo 1, koji su dostupni za predmetnu imovinu, odnosno obavezu, bilo direktno ili indirektno.
- Ulazni podaci Nivoa 3 su ulazni podaci o predmetnoj imovini, odnosno obavezi koji nisu dostupni.

Detaljnije objave o mjerenju fer vrijednosti finansijske imovine i finansijskih obaveza prikazane su u Napomeni 29.

2. OSNOVA ZA PRIPREMU (NASTAVAK)

2.3. Korištenje procjena i pretpostavki

Priprema finansijskih izvještaja u skladu sa MSFI zahtijeva od Uprave korištenje procjena i pretpostavki koji utiču na iskazane iznose imovine i obaveza, kao i objavljivanje iznosa potencijalne imovine i obaveza na izvještajni datum, te odgovarajuće iskazane iznose prihoda i rashoda za izvještajni period. Stvarni iznosi mogu se razlikovati od ovih procjena.

Procjene i uz njih vezane pretpostavke kontinuirano se razmatraju. Izmjene računovodstvenih procjena priznaju se u periodu u kojem je procjena izmijenjena ukoliko izmjena utiče samo na taj period ili i u periodu izmjene i u budućim periodima, ako izmjena utiče i na tekući i na buduće periode.

Informacije o iznosima gdje postoje značajne nesigurnosti njihove procjene i ključne pretpostavke prilikom korištenja računovodstvenih politika koje imaju najveći uticaj na iznose priznate u finansijskim izvještajima Banke su objavljene u Napomeni 3.17.

2.4. Funkcionalna i izvještajna valuta

Finansijski izvještaji Banke prikazani su u državnoj valuti Bosne i Hercegovine koju predstavlja konvertibilna marka (KM). Sve finansijske informacije su zaokružene na najbližu hiljadu (ukoliko nije drugačije navedeno).

Službeni kurs KM prema Euru (EUR) određen je Zakonom o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine u iznosu 1,95583 KM = 1 EUR. Prema Zakonu, Banka je dužna da bez restrikcija kupuje i prodaje KM za EUR, unutar teritorija Bosne i Hercegovine, po definisanom kursu.

Zakonom o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine je definisano operativno pravilo "valutni odbor" za izdavanje KM, prema kojem se KM izdaje samo uz kupovinu konvertibilne devizne valute sa punim pokrićem u neto stranoj aktivi.

2.5. Standardi, tumačenja i izmjene postojećih standarda na snazi u tekućem periodu

Sljedeći standardi, izmjene postojećih standarda i tumačenja, izdani od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, na snazi su za tekući period:

- Izmjene MRS 7: „Izveštaj o novčanim tokovima“ – Inicijativa za objavljivanje (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2017.),
- Izmjene MRS 12: „Porez na dobit“ – Priznavanje odgođene porezne imovine od nerealiziranih gubitaka (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2017.),
- Izmjene MSFI 12: „Objavljivanje udjela u drugim subjektima“ uključeno u Ciklus godišnjih poboljšanja za 2014.-2016. – različiti standardi (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2017.).

Primjena ovih standarda, izmjena i tumačenja nema značajan uticaj na finansijske izvještaje Banke u tekućem periodu.

2.6. Standardi i tumačenja koji su objavljeni, a još nisu u upotrebi

Na dan izdavanja ovih finansijskih izvještaja, sljedeći standardi, izmjene postojećih standarda i tumačenja su objavljeni od strane OMRS, ali nisu još na snazi i nisu ranije usvojeni od strane Banke:

- MSFI 9: „Finansijski instrumenti“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2018.),
- MSFI 15: „Prihodi iz ugovora s kupcima“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2018.),
- MSFI 16: „Najmovi“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2019.),
- Izmjene MSFI 2: „Plaćanje temeljeno na dionicama“ – Klasifikacija i vrednovanje transakcija plaćanja temeljenih na dionicama (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2018.),
- Izmjene MSFI 4: „Ugovori o osiguranju“ – Primjena MSFI 9: „Finansijski instrumenti“ sa MSFI 4: „Ugovori o osiguranju“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2018. ili kad MSFI 9: „Finansijski instrumenti“ bude primijenjen prvi put),

2. OSNOVA ZA PRIPREMU (NASTAVAK)

2.6. Standardi i tumačenja koji su objavljeni, a još nisu u upotrebi (nastavak)

- Izmjene MRS 40: „Ulaganja u nekretnine“ – Prenosi ulaganja u nekretnine (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2018.),
- Ciklus godišnjih poboljšanja MSFI za 2014.-2016. - Izmjene MSFI 1 i MRS 28 (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2018.),
- IFRIC 22: „Transakcije u stranim valutama i razmatranje pretplata“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2018.),
- IFRIC 23: „ Neizvjesnost u poreznim tretmanima“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2019.),
- MSFI 17 „ Ugovori o osiguranju“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2021.),
- Izmjene MSFI 10: „Konsolidirani finansijski izvještaji“ i MRS 28: „Ulaganja u pridružena društva i zajedničke poduhvate“ – Prodaja ili kompenzacija imovine između investitora i njegovog pridruženog društva ili zajedničkog poduhvata (datum stupanja na snagu za godišnje periode treba biti određen).

Banka je izabrala da ne usvoji ove standarde, izmjene i tumačenja prije nego oni stupe na snagu. Banka predviđa da usvajanje ovih standarda, izmjena i tumačenja neće imati značajan uticaj na finansijske izvještaje Banke, osim za MSFI 9.

MSFI 9: „Finansijski instrumenti“ zamjenjuje MRS 39: „Finansijski instrumenti: Priznavanje i mjerenje“ i na snazi je za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2018. godine. MSFI 9 uvodi novi koncept klasifikacije i mjerenja finansijske imovine i novi model „očekivanog kreditnog gubitka“ (OKG) za umanjenje finansijske imovine. Banka je usvojila nove računovodstvene politike koji uključuju zahtjeve MSFI 9 i važeće su od 1. januara 2018. godine. Banka je također procijenila uticaj MSFI 9 na svoju finansijsku imovinu i dogradila i prilagodila postojeće poslovne aplikacije, te usvojila nove akte kako bi uključila zahtjeve MSFI 9.

Banka je procijenila uticaj MSFI 9 u sljedećim područjima:

Klasifikacija i mjerenje finansijskih instrumenata na ili nakon 1. januara 2018. godine bazira se na novom kriteriju koji uzima u obzir ugovorne novčane tokove finansijskih instrumenata i poslovni model u okviru kojeg se njima upravlja. MSFI 9 uvodi tri osnovne kategorije klasifikacije finansijske imovine: mjerena po amortizovanom trošku (AT), mjerena po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (FVOSD) i mjerena po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak (FVDG). MSFI 9 eliminiše postojeće kategorije „po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak“, „raspoloživa za prodaju“, „koja se drži do dospjeća“ i „kredit i potraživanja“ po MRS 39.

Na osnovu izabranog poslovnog modela, Banka je odlučila da klasifikuje svoju finansijsku imovinu u sljedeće kategorije na dan 1. januar 2018. godine:

SDR kod MMF-a, koji je bio klasifikovan u kredite i potraživanja i mjeran po amortizovanom trošku po MRS 39, mjeri se po amortizovanom trošku po MSFI 9.

Depoziti po viđenju i oročeni depoziti kod inostranih banaka, koji su bili klasifikovani u kredite i potraživanja i mjereni po amortizovanom trošku po MRS 39, mjere se po amortizovanom trošku po MSFI 9.

Kredit zaposlenim, koji su bili klasifikovani u kredite i potraživanja i mjereni po amortizovanom trošku po MRS 39, mjere se po amortizovanom trošku po MSFI 9.

Dužnički vrijednosni papiri, koji su bili klasifikovani u finansijsku imovinu raspoloživu za prodaju i mjereni po fer vrijednosti po MRS 39, mjere se po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (FVOSD) po MSFI 9.

Dužnički vrijednosni papiri, koji su bili klasifikovani u ulaganja koja se drže do dospjeća i mjereni po amortizovanom trošku po MRS 39, mjere se po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (FVOSD) po MSFI 9.

Za vlasničke instrumente, koji su bili klasifikovani u finansijsku imovinu raspoloživu za prodaju po MRS 39 i nisu se držali za trgovanje, Banka je napravila neopoziv izbor kako bi prikazala naknadne promjene fer vrijednosti u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti po MSFI 9.

Monetarno zlato je dio deviznih rezervi Banke i klasifikovano je kao finansijska imovina. Banka je preispitala postojeću računovodstvenu politiku za monetarno zlato i promijenila računovodstveni tretman monetarnog zlata, sa primjenom od 1. januara 2018. godine, kako slijedi:

2. OSNOVA ZA PRIPREMU (NASTAVAK)

2.6. Standardi i tumačenja koji su objavljeni, a još nisu u upotrebi (nastavak)

Monetarno zlato će biti početno priznato po fer vrijednosti, uključujući transakcijske troškove koji se direktno mogu pripisati sticanju zlata. Nakon početnog priznavanja, zlato će se naknadno mjeriti po fer vrijednosti.

Nerealizirani dobiti i gubici koji proizlaze iz promjena fer vrijednosti, a odnose se na promjene u cijeni zlata, priznavat će se na računu revalorizacijskih rezervi u okviru ostale sveobuhvatne dobiti. U slučaju da nerealizirani gubici prelaze iznos revalorizacijske rezerve, Banka će odbiti taj iznos od dobiti raspoložive za distribuciju za taj period.

Prilikom prodaje zlata, Banka će prenijeti postojeće nerealizirane dobitke i gubitke u dobit ili gubitak.

Fer vrijednost monetarnog zlata se iskazuje u EUR valuti, prevodeći ga po fiksnom kursu KM na izvještajni datum, i biće mjereno po zadnjoj poslijepodnevnoj cijeni jedne unce zlata (Oz) na izvještajni datum, preuzetoj sa Reuters-a.

Efekti primjene računovodstvene politike za monetarno zlato će biti evidentirani unutar generalnih rezervi (zadržane dobiti) Banke na dan 1. januar 2018. godine.

Umanjenje bazirano na očekivanim kreditnim gubicima biće priznato za finansijsku imovinu Banke koja se trenutno vodi kao depoziti kod inostranih banaka, finansijska imovina raspoloživa za prodaju i ulaganja koja se drže do dospjeća. Umanjenje za SDR kod MMF-a, kredite zaposlenim i ostala finansijska potraživanja se računa koristeći pojednostavljeni pristup.

Implementacija MSFI 9 i promjena računovodstvene politike za monetarno zlato će uticati na početna stanja imovine i kapitala Banke na dan 1. januar 2018. godine.

UTICAJ NA FINANSIJSKU IMOVINU

U hiljadama KM

	31. decembar 2017.	Prepravljanje početnog stanja		1. januar 2018.
Strana valuta u gotovini	236.402	-	Strana valuta u gotovini	236.402
Depoziti kod inostranih banaka	2.698.650	(1.635)	Depoziti kod inostranih banaka	2.697.015
Specijalna prava vučenja u MMF-u	1.531	-	Specijalna prava vučenja u MMF-u	1.531
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	6.202.071	-	Finansijska imovina po FVOSD	7.473.857
Ulaganja koja se drže do dospjeća	1.214.062	57.724	-	-
Monetarno zlato	203.908	(50)	Monetarno zlato	203.858
Ostala ulaganja	27.813	-	Ostala ulaganja	27.813
Ostala finansijska imovina	2.746	(30)	Ostala finansijska imovina	2.716
UKUPNO	10.587.183	56.009	UKUPNO	10.643.192

2. OSNOVA ZA PRIPREMU (NASTAVAK)

2.6. Standardi i tumačenja koji su objavljeni, a još nisu u upotrebi (nastavak)

UTICAJ NA KAPITAL I REZERVE				U hiljadama KM	
	31. decembar 2017.	Prepravljanje početnog stanja		1. januar 2018.	
Početni kapital	25.000	-	Početni kapital	25.000	
Generalne rezerve (zadržana dobit)	542.766	(36.477)	Generalne rezerve (zadržana dobit)	506.289	
Ostale rezerve	31.300	-	Ostale rezerve	31.300	
Rezerve fer vrijednosti	53.569		Rezerve fer vrijednosti	146.055	
<i>Rezerve fer vrijednosti – finansijska imovina raspoloživa za prodaju</i>	93.120	52.935	<i>Rezerve fer vrijednosti- finansijska imovina po FVOSD</i>	141.765	
	-	-	<i>Rezervacije za OKG – finansijska imovina po FVOSD</i>	4.290	
<i>Rezerve fer vrijednosti – monetarno zlato</i>	(39.551)	39.551	<i>Revalorizacijska rezerva – monetarno zlato</i>	-	
UKUPNO	652.635	56.009	UKUPNO	708.644	

Na osnovu izvršenih procjena do datuma primjene, ukupno procijenjeno usklađivanje primjene MSFI 9 i primjena računovodstvene politike za monetarno zlato na početno stanje imovine i kapitala Banke na dan 1. januar 2018. godine je kako slijedi:

Imovina Banke:

- Smanjenje depozita kod inostranih banaka u iznosu od 1.635 hiljada KM po osnovu OKG.
- Povećanje finansijske imovine po FVOSD u iznosu od 57.724 hiljade KM po osnovu klasifikacije ulaganja koja se drže do dospelja po MRS 39 u finansijsku imovinu po FVOSD po osnovu izračunavanja fer vrijednosti ovih ulaganja.
- Smanjenje monetarnog zlata u iznosu od 50 hiljada KM po osnovu prevođenja iz USD na EUR valutu.
- Smanjenje ostale finansijske imovine u iznosu od 30 hiljada KM po osnovu OKG.

Kapital Banke:

- Smanjenje generalnih rezervi u ukupnom iznosu od 36.477 hiljada KM po osnovu:
 - Smanjenja po osnovu zahtjeva za umanjenjem sa odgovarajućim početnim stanjima za finansijsku imovinu mjerenu po amortizovanom trošku i po FVOSD u iznosu od 5.955 hiljada KM,
 - Povećanja po osnovu nove metode efektivne kamatne stope u iznosu od 9.079 hiljada KM,
 - Smanjenja po osnovu primjene računovodstvene politike za monetarno zlato u ukupnom iznosu od 39.601 hiljadu KM (39.551 hiljada KM revalorizacijska rezerva i 50 hiljada KM kursna razlika).
- Povećanje rezervi fer vrijednosti u ukupnom iznosu od 52.935 hiljada KM po osnovu:
 - Povećanja rezervi fer vrijednosti za finansijsku imovinu po FVOSD u iznosu od 57.724 hiljade KM po osnovu klasifikacije ulaganja koja se drže do dospelja po MRS 39 u finansijsku imovinu po FVOSD po osnovu izračunavanja fer vrijednosti ovih ulaganja,
 - Smanjenja po osnovu nove metode efektivne kamatne stope u iznosu od 9.079 hiljada KM,
 - Povećanja rezervacija za OKG za finansijsku imovinu po FVOSD u iznosu od 4.290 hiljada KM.

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE

Računovodstvene politike navedene u nastavku primijenjene su prilikom sastavljanja i prezentovanja ovih finansijskih izvještaja.

3.1. *Prihodi i rashodi od kamata*

Prihodi i rashodi od kamata priznaju se u izvještaju o dobiti ili gubitku primjenom metode efektivne kamatne stope. Efektivna kamatna stopa je stopa koja tačno diskontuje procijenjena buduća novčana plaćanja i primitke kroz očekivani vijek trajanja finansijske imovine ili obaveze (ili, gdje je primjereno, za kraći period) do neto knjigovodstvene vrijednosti finansijske imovine ili obaveze. Prilikom izračuna efektivne kamatne stope, Banka procjenjuje buduće novčane tokove, uzimajući u obzir sva ugovorna prava određenog finansijskog instrumenta, ne uzimajući u obzir buduće kreditne gubitke.

Izračun efektivne kamatne stope uključuje sve transakcijske troškove, naknade i provizije koje su ugovorne strane platile ili primile, a koje su sastavni dio efektivne kamatne stope. Transakcijski troškovi uključuju sve inkrementalne troškove koji se mogu direktno pripisati nabavci ili izdavanju finansijske imovine ili obaveze.

Prihodi i rashodi od kamata prikazani u izvještaju o dobiti ili gubitku obuhvataju kamate, izračunate metodom efektivne kamatne stope, na finansijsku imovinu i finansijske obaveze koje se mjere po amortizovanom trošku.

3.2. *Prihodi i rashodi od provizija i naknada*

Prihodi i rashodi od provizija i naknada koji su sastavni dio efektivne kamatne stope na finansijsku imovinu ili obavezu se uključuju u mjerenje efektivne kamatne stope.

Ostali prihodi i rashodi od provizija i naknada se uglavnom sastoje od naknada primljenih i plaćenih na domaće i inostrane platne transakcije i priznaju se u izvještaju o dobiti ili gubitku, po izvršenju određene usluge.

3.3. *Transakcije u stranim valutama*

Transakcije iskazane u stranim valutama preračunavaju se u funkcionalnu valutu po kursu važećem na datum transakcije. Monetarna imovina i obaveze iskazane u stranim valutama preračunavaju se u funkcionalnu valutu na datum izvještavanja, po kursu važećem na taj datum. Nemonetarna imovina i obaveze u stranim valutama mjerene po historijskom trošku izražene su po kursu važećem na datum transakcije i ne preračunavaju se ponovo na datum izvještavanja.

Kursne razlike proizašle iz ponovnog preračunavanja transakcija, te imovina i obaveze denominirane u stranim valutama, priznaju se u izvještaju o dobiti ili gubitku.

Srednji kurs:	31. decembar 2017.	31. decembar 2016.
	KM	KM
USD	1,63081	1,85545
SDR	2,322489	2,494348

3.4. *Prihod od dividende*

Prihod od dividende na vlasničke vrijednosne papire priznaje se u izvještaju o dobiti ili gubitku kada se uspostavi pravo Banke da prima uplate.

3.5. *Finansijski instrumenti*

Finansijska imovina i finansijske obaveze se priznaju kada Banka postane jedna od ugovornih strana na koju se primjenjuju ugovorni uslovi finansijskog instrumenta.

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

3.5. Finansijski instrumenti (nastavak)

Finansijska imovina i finansijske obaveze se početno mjere po fer vrijednosti. Transakcijski troškovi direktno povezani sa sticanjem ili izdavanjem finansijske imovine ili finansijskih obaveza, osim za imovinu i obaveze koji se klasifikuju po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak, se dodaju ili oduzimaju iz fer vrijednosti finansijske imovine ili finansijskih obaveza po potrebi prilikom početnog priznavanja. Transakcijski troškovi direktno povezani sa sticanjem finansijske imovine ili finansijskih obaveza po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak se priznaju direktno u dobit ili gubitak.

Metoda efektivne kamatne stope

Metoda efektivne kamatne stope je metoda izračunavanja amortizovanog troška finansijske imovine ili finansijske obaveze (ili grupe finansijske imovine ili finansijskih obaveza) i raspoređivanja prihoda i rashoda od kamata tokom određenog perioda. Efektivna kamatna stopa je stopa koja tačno diskontuje procijenjena buduća novčana plaćanja ili primitke (uključujući sve naknade i stavke plaćene ili primljene između ugovornih strana koje čine sastavni dio efektivne kamatne stope, transakcijske troškove i ostale premije i diskonte) kroz očekivani vijek trajanja finansijskog instrumenta ili, gdje je to moguće, kraćeg perioda, do neto knjigovodstvene vrijednosti finansijske imovine ili finansijske obaveze.

3.5.1. Finansijska imovina

Finansijska imovina se priznaje i prestaje priznavati na datum transakcije koji predstavlja datum kada je kupovina ili prodaja finansijskog instrumenta izvršena Banci odnosno od strane Banke i početno se mjeri po fer vrijednosti uključujući transakcijske troškove, osim za one finansijske instrumente koji su klasifikovani po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak koji se početno mjere po fer vrijednosti.

Finansijska imovina je klasifikovana u sljedeće kategorije: "po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak", "raspoloživa za prodaju", "koja se drži do dospjeća" i "kredit i potraživanja".

Klasifikacija finansijske imovine ovisi o prirodi i svrsi finansijske imovine i određena je u trenutku inicijalnog prepoznavanja. Na datume 31. decembra 2017. i 2016. godine, Banka ne posjeduje finansijsku imovinu po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak.

Kredit i potraživanja

Potraživanja (koja uključuju i depozite kod inostranih banaka) koja imaju fiksna ili odrediva plaćanja i ne kotiraju na aktivnom tržištu su klasifikovana kao kredit i potraživanja.

Kredit i potraživanja se početno priznaju po fer vrijednosti uključujući i transakcijske troškove.

Nakon početnog priznavanja, kredit i potraživanja se mjere po amortizovanom trošku koristeći metodu efektivne kamatne stope, umanjeno za bilo koja umanjena vrijednosti. Prihodi od kamata se priznaju koristeći efektivnu kamatnu stopu.

Ulaganja koja se drže do dospjeća

Dužnički vrijednosni papiri vladu sa fiksnim ili odredivim plaćanjima i fiksnim datumima dospjeća koje Banka ima čvrstu namjeru i sposobnost držati do dospjeća se klasifikuju kao ulaganja koja se drže do dospjeća. Ulaganja koja se drže do dospjeća se iskazuju po amortizovanom trošku koristeći metodu efektivne kamatne stope umanjeno za bilo koja umanjena vrijednosti, a prihod se priznaje na bazi efektivnog prinosa.

Finansijska imovina raspoloživa za prodaju

Vlasnički i dužnički vrijednosni papiri u posjedu Banke su klasifikovani kao raspoloživi za prodaju i iskazani su po fer vrijednosti. Fer vrijednost se utvrđuje na način opisan u Napomeni 29. Nekotirani vlasnički instrumenti čija se fer vrijednosti ne može pouzdano utvrditi, mjere se po trošku, umanjeno za umanjena. Dobici i gubici koji proizlaze iz promjena u fer vrijednosti dužničkih i vlasničkih vrijednosnih papira se priznaju u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti u okviru računa rezerve fer vrijednosti, sa izuzetkom gubitaka od umanjena vrijednosti, kamate izračunate primjenom metode efektivne kamatne stope i dobitaka i gubitaka po osnovu kursnih razlika na finansijsku imovinu koji se priznaju direktno u dobit ili gubitak. Prilikom ustupanja ili utvrđivanja umanjena vrijednosti ulaganja, sav kumulativni dobitak ili gubitak prethodno priznat na računu rezerve fer vrijednosti u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti se uključuje u dobit ili gubitak za taj period.

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

3.5. Finansijski instrumenti (nastavak)

3.5.1. Finansijska imovina (nastavak)

Dividenda na vlasničke vrijednosne papire raspoložive za prodaju priznaje se u dobit ili gubitak kada se uspostavi pravo Banke da prima uplate.

Fer vrijednost finansijske imovine raspoložive za prodaju koja je denominovana u stranoj valuti iskazuje se u toj stranoj valuti i preračunava po srednjem kursu na datum izvještavanja. Promjene u fer vrijednosti po osnovu kursnih razlika proizašlih iz promjene u amortizovanom trošku imovine se priznaju u dobit ili gubitak, a ostale promjene se priznaju u kapitalu.

Umanjenje vrijednosti finansijske imovine

Na svaki datum izvještavanja procjenjuje se postoje li pokazatelji za umanjenje vrijednosti finansijske imovine. Finansijska imovina je umanjena kada postoji objektivni dokaz, kao posljedica jednog ili više događaja nastalih nakon početnog priznavanja finansijske imovine, o tome da su procijenjeni budući novčani tokovi ulaganja izmijenjeni.

Objektivni dokaz umanjenja vrijednosti može uključivati:

- značajne finansijske poteškoće druge strane; ili
- neplaćanje ili kašnjenje u isplati ugovorene kamate ili glavnice; ili
- naznake da će dužnik ili izdavalac ući u postupak likvidacije ili stečaja.

Pojedinačno značajna imovina se testira na umanjenje vrijednosti odvojeno. Preostala finansijska imovina se procjenjuje grupno. Pojedinačno značajna imovina za koju nema objektivnog dokaza o umanjenju vrijednosti se zatim uključuje u grupno procjenjivanje imovine za umanjenje vrijednosti. Za potrebe grupnog vrednovanja umanjenja vrijednosti, finansijska imovina se grupiše na osnovu sličnih obilježja kreditnog rizika.

Za finansijsku imovinu koja se vodi po amortizovanom trošku, iznos umanjenja je razlika između knjigovodstvene vrijednosti imovine i njene sadašnje vrijednosti procijenjenih budućnih novčanih tokova diskontovanoj po prvobitnoj efektivnoj kamatnoj stopi te imovine.

Knjigovodstvena vrijednost finansijske imovine umanjuje se za iznos umanjenja putem računa ispravke vrijednosti. Kada se potraživanje smatra nenaplativim, ono se otpisuje u korist računa ispravke vrijednosti. Naknadne naplate ranije otpisanih iznosa terete račun ispravke vrijednosti. Promjene u knjigovodstvenoj vrijednosti računa ispravke vrijednosti priznaju se u dobit ili gubitak.

Ukoliko u narednom periodu, s izuzetkom vlasničkih vrijednosnih papira raspoloživih za prodaju, iznos gubitka od umanjenja za dužničke vrijednosne papire klasifikovane kao raspoložive za prodaju se smanji i smanjenje se može povezati sa događajem nastalim nakon što je gubitak od umanjenja vrijednosti priznat, prethodno priznati gubitak od umanjenja vrijednosti se ukida kroz dobit ili gubitak u mjeri u kojoj knjigovodstvena vrijednost ulaganja na datum ukidanja umanjenja vrijednosti ne prelazi iznos amortizovanog troška koji bi bio da umanjenja vrijednosti nije bilo.

U slučaju vlasničkih vrijednosnih papira raspoloživih za prodaju, svako povećanje fer vrijednosti nastalo nakon priznavanja gubitaka od umanjenja se priznaje u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti.

Prestanak priznavanja finansijske imovine

Banka prestaje priznavati finansijsku imovinu samo onda kada ugovorna prava na novčane primitke od imovine isteknu ili kada Banka prenese finansijsku imovinu i suštinski sve rizike i koristi od vlasništva imovine na drugi subjekt.

3.5.2. Finansijske obaveze

Finansijske obaveze se klasifikuju bilo kao finansijske obaveze „po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak“ bilo kao „ostale finansijske obaveze“. Na datume 31. decembra 2017. i 2016. godine, Banka nema finansijskih obaveza u kategoriji „po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak“.

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

3.5. Finansijski instrumenti (nastavak)

3.5.2. Finansijske obaveze (nastavak)

Ostale finansijske obaveze

Ostale finansijske obaveze, uključujući gotov novac u opticaju, depozite od domaćih banaka i depozite od Vlade i ostalih deponenata, početno se mjere po fer vrijednosti, umanjeni za transakcijske troškove.

Ostale finansijske obaveze se naknadno mjere po amortizovanom trošku koristeći metodu efektivne kamatne stope, a rashodi od kamate se priznaju na bazi efektivnog prinosa.

Prestanak priznavanja finansijskih obaveza

Banka prestaje priznavati finansijske obaveze kada, i samo kada, su obaveze Banke izmirene, otkazane ili su istekle.

3.6. Monetarno zlato

Zlato se inicijalno priznaje po trošku sticanja, koji predstavlja fer vrijednost plaćenih naknada uključujući troškove sticanja vezanih za investiciju. Nakon inicijalnog priznavanja, zlato se naknadno mjeri po fer vrijednosti. Dobici i gubici koji proizilaze iz promjene fer vrijednosti, a odnose se na promjene u cijeni zlata te kursne razlike zbog preračunavanja američkog dolara u konvertibilnu marku, priznaju se u rezervi fer vrijednosti u okviru ostale sveobuhvatne dobiti dok se zlato ne proda, kada se priznaju kao realizovani dobiti ili gubici u izvještaju o dobiti ili gubitku.

Fer vrijednost monetarnog zlata iskazana je u američkim dolarima (USD), primjenjujući srednji kurs na datume izvještavanja objavljen od strane Banke, a mjeri se prema posljednjoj ponuđenoj cijeni jedne unce zlata (Oz) preuzetoj sa Reutersa na datum izvještavanja.

Dobici i gubici po osnovu kursnih razlika od preračunavanja cijene zlata iz američkog dolara u konvertibilnu marku priznaju se kao dio usklađivanja fer vrijednosti u rezervi fer vrijednosti u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti.

3.7. Novac i novčani ekvivalenti

Novac i novčani ekvivalenti za potrebe izvještavanja o novčanim tokovima sastoje se od sljedećih kategorija: žiro računi, strana valuta u gotovini, devizni depoziti po viđenju, depoziti sa rokom dospjeća do tri mjeseca ili kraće od datuma sticanja i specijalna prava vučenja u Međunarodnom monetarnom fondu.

3.8. Nekretnine, oprema i nematerijalna imovina

Nekretnine, oprema i nematerijalna imovina je imovina nabavljena iz vlastitih sredstava Banke i novčanih i nenovčanih donacija.

Nekretnine, oprema i nematerijalna imovina iskazuju se po historijskom trošku umanjenom za akumuliranu deprecijaciju/amortizaciju i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti. Trošak uključuje kupovnu cijenu i sve troškove koji su direktno povezani sa dovođenjem imovine u radno stanje za namjeravanu upotrebu. Održavanje i popravke, zamjene te poboljšanja manjeg značaja priznaju se kao rashod kad su nastali. Značajna poboljšanja i zamjene se kapitaliziraju.

Imovina u pripremi iskazana je po trošku nabavke uključujući troškove fakturisane od trećih lica. Nakon završetka, svi akumulirani troškovi imovine prebacuju se na odgovarajuću kategoriju nekretnina, opreme i nematerijalne imovine, na koje se naknadno primjenjuju odgovarajuće stope amortizacije.

Deprecijacija i amortizacija se obračunavaju na svu imovinu osim za zemljište i imovinu u pripremi prema linearnoj metodi po propisanoj stopi koja je utvrđena za postepeno otpisivanje troška nabavke imovine kroz njen procijenjeni korisni vijek trajanja. Procijenjene stope deprecijacije i amortizacije za 2016. i 2017. godinu su date kako slijedi:

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)**3.8. Nekretnine, oprema i nematerijalna imovina (nastavak)**

Softver	20,0%
Druga nematerijalna imovina	20,0%
Zgrade	1,3% do 4,0%
Oprema	11,0% do 20,0%
Namještaj	10,0% do 12,5%
Vozila	15,5%

Dobici i gubici od otuđenja nekretnina i opreme priznaju se u izvještaju o dobiti ili gubitku.

Korisni vijek trajanja nekretnina, opreme i nematerijalne imovine se preispituje i prilagođava na godišnjem nivou minimalno, ako je potrebno i primjenjuje se prospektivno.

3.9. Umanjenje vrijednosti nefinansijske imovine

Knjigovodstvena vrijednost nefinansijske imovine Banke se pregleda na svaki datum izvještavanja u svrhu ocjenjivanja postoje li naznake umanjenja vrijednosti. Ukoliko postoje, procjenjuje se nadoknativa vrijednost imovine. Gubitak od umanjenja vrijednosti se priznaje uvijek kada knjigovodstvena vrijednost imovine ili jedinica koje stvaraju novac prelazi njenu nadoknadivu vrijednost. Gubici od umanjenja vrijednosti priznaju se u izvještaju o dobiti ili gubitku.

Nadoknativa vrijednost ostale imovine je veća vrijednost pri upoređivanju njene upotrebne vrijednosti u odnosu na fer vrijednost, umanjena za troškove prodaje. U procjenjivanju upotrebne vrijednosti, očekivani budući novčani tokovi se diskontuju na sadašnju vrijednost koristeći diskontnu stopu prije oporezivanja koja odražava trenutna tržišna očekivanja vremenske vrijednosti novca i rizike specifične za tu imovinu. Za imovinu koja ne generiše neovisne novčane prilive, nadoknativi iznos se određuje za jedinicu koja stvara novac kojoj imovina pripada.

Gubitak od umanjenja se ukida ukoliko je došlo do promjena u procjenama korištenim u određivanju nadoknadivog iznosa. Gubitak od umanjenja se ukida samo u mjeri u kojoj knjigovodstvena vrijednost imovine ne prelazi knjigovodstvenu vrijednost koja bi se mogla odrediti, bez amortizacije, da nije bilo prethodno priznatog gubitka od umanjenja vrijednosti te imovine.

3.10. Rezervisanja za obaveze i troškove

Rezervisanja se priznaju kada Banka, kao posljedicu prošlog događaja, ima sadašnju zakonsku ili izvedenu obavezu za koju je vjerovatno da će biti potreban odliv resursa koji sadrže ekonomske koristi radi podmirenja obaveze i iznos obaveze se može pouzdano procijeniti. Rezervisanja se utvrđuju diskontovanjem očekivanih budućih novčanih tokova koristeći stopu koja odražava trenutnu tržišnu procjenu vremenske vrijednosti novca i rizike specifične za tu obavezu.

Rezervisanja za obaveze i troškove održavaju se na nivou koji Uprava Banke smatra dovoljnim za pokrivanje nastalih gubitaka. Uprava određuje adekvatnost rezervisanja na osnovu uvida u pojedine stavke, tekuće ekonomske uslove, karakteristike rizika određenih kategorija transakcija kao i ostale relevantne faktore.

Rezervisanja se ukidaju samo za one troškove za koje je rezervisanje izvorno priznato. Ako odliv ekonomskih koristi za podmirenje obaveza više nije vjerovatan, rezervisanje se ukida.

3.11. Donacije

Donacije za imovinu, a koje obuhvataju i nenovčane donacije, početno se priznaju kao odgođeni prihod po fer vrijednosti koji se priznaje kao prihod od donacije na sistemskoj osnovi tokom perioda korisnog vijeka te imovine. Donacije koje Banka dobije kao kompenzaciju za troškove priznaju se sistemski u izvještaju o dobiti ili gubitku kao prihod od donacije u istom periodu u kojem su priznati i troškovi.

3.12. Porezi

Prema članu 69. Zakona o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine, Banka, njena aktiva, imovina i prihod, kao i njena poslovanja i transakcije, oslobođeni su svih poreza i carina.

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

3.13. Gotov novac u opticaju

Banka upravlja izdavanjem i povlačenjem domaćih novčanica i kovanica. Pripadajuća pasiva za izdati gotov novac u opticaju je evidentirana u izvještaju o finansijskom položaju.

Prilikom povlačenja gotovog novca iz optičaja, isti se priznaje kao obaveza u okviru gotovog novca u opticaju do formalnog roka povlačenja iz optičaja. Iznosi koji nisu povučeni nakon formalnog roka za povlačenje iz optičaja priznaju se kao prihod.

Troškovi koji se odnose na proizvodnju i dizajn novčanica i kovanica početno su priznati kao odgođeni troškovi koji se naknadno amortiziraju kroz ostale operativne troškove. Od februara 2017. godine, Banka je povećala period razgraničenja ovih troškova sa tri na pet godina.

3.14. Upravljanje sredstvima za i u ime trećih lica

Banka vodi određene račune u stranim valutama vezane uz sporazume između vlada BiH i njenih konstitutivnih entiteta, te inostranih vlada i finansijskih organizacija, kao i račune u stranim valutama državnih institucija i agencija te komercijalnih banaka za koje Banka djeluje kao agent.

3.15. Primanja zaposlenih

Kratkoročna primanja zaposlenih

U skladu sa domaćim propisima, a u ime svojih zaposlenika, Banka uplaćuje porez na dohodak i doprinose za penzijsko, invalidsko, zdravstveno osiguranje i osiguranje od nezaposlenosti, na i iz plate, koji se obračunavaju po zakonskim stopama tokom godine od iznosa bruto plate. Banka plaća ove poreze i doprinose u korist institucija Federacije Bosne i Hercegovine (na federalnom i kantonalnom nivou), Republike Srpske i Brčko distrikta.

Osim toga, naknade za topli obrok, prevoz i regres isplaćuju se u skladu sa domaćim zakonskim zahtjevima. Ovi troškovi se priznaju u izvještaju o dobiti ili gubitku u periodu u kojem su nastali.

Dugoročna primanja zaposlenih

Prema domaćim zakonskim propisima, prilikom odlaska u penziju zaposlenici Banke imaju pravo na otpremninu, a po ispunjenju zakonskih uslova kao što su starost ili godine provedene u radnom odnosu, koja se u skladu sa internim aktima Banke dodjeljuje u visini od šest redovnih mjesečnih plata zaposlenika isplaćenih u zadnjih šest mjeseci.

Takve isplate se tretiraju kao ostala dugoročna primanja zaposlenih koja godišnje obračunava ovlašteni aktuar koristeći metod projicirane kreditne jedinice. Diskontna stopa koja se koristi za obračun obaveze kreće se u rasponu kamatnih stopa domaćih korporativnih obveznica i vladinih obveznica koje postoje na tržištu.

3.16. Finansijski aranžman BiH sa Međunarodnim monetarnim fondom

Na osnovu finansijskih aranžmana sačinjenih krajem 2002. godine između Bosne i Hercegovine i Međunarodnog monetarnog fonda ("MMF"), izvještaj o finansijskom položaju Banke sadrži sljedeće stavke koje se odnose na članstvo Bosne i Hercegovine u MMF-u: držanje specijalnih prava vučenja ("SDR"), obračunata kamata na držanje SDR, račun br. 1 i račun br. 2 MMF-a.

Ostale aktivne i pasivne stavke koje se odnose na MMF, a koje pripadaju ili koje su odgovornost Bosne i Hercegovine, evidentirane su na posebnom povjerilačkom fondu u okviru vanbilansne evidencije (vidjeti Napomenu 30).

3.17. Značajne računovodstvene pretpostavke i osnova neizvjesnosti procjene

Kod primjene računovodstvenih politika Banke, kako je opisano u Napomeni 3, Uprava je dužna da vrši procjene, ocjene i pretpostavke o knjigovodstvenim iznosima imovine i obaveza koji se ne mogu izvesti iz ostalih izvora. Procjene i povezane pretpostavke se temelje na ranijem iskustvu i ostalim faktorima koji se smatraju relevantnim. Stvarni rezultati mogu se razlikovati od ovih procjena.

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

3.17. Značajne računovodstvene pretpostavke i osnova neizvjesnosti procjene (nastavak)

Procjene i pretpostavke se pregledavaju na tekućoj osnovi. Izmjene računovodstvenih procjena priznaju se u periodu u kojem je procjena izmijenjena ukoliko izmjena utiče samo na taj period, ili u periodu izmjene i budućim periodima ukoliko utiče na tekući i buduće periode.

Ključne pretpostavke i procjene vezane za materijalno značajne pozicije izvještaja o finansijskom položaju su prikazane u nastavku.

Fer vrijednost imovine

Poslovna politika Banke je da objavi informacije o fer vrijednosti imovine ili obaveza za koje postoje zvanične tržišne informacije ili se vrijednost može izračunati na osnovu alternativnih tehnika vrednovanja i kada se fer vrijednost značajno razlikuje od knjigovodstvene vrijednosti. Po mišljenju rukovodstva Banke, iznosi u finansijskim izvještajima odražavaju najvjerodostojniju i najkorisniju procjenu fer vrijednosti za potrebe finansijskog izvještavanja u skladu sa MSFI.

Deprecijacija i amortizacija i primijenjene stope depreciacije i amortizacije

Obračun depreciacije i amortizacije i stope depreciacije i amortizacije su zasnovani na procijenjenom ekonomskom korisnom vijeku trajanja nekretnina, postrojenja, opreme i nematerijalne imovine. Jednom godišnje Banka procjenjuje ekonomski korisni vijek trajanja na osnovu trenutnih predviđanja.

4. PRIHOD I RASHOD OD KAMATA

U hiljadama KM	Za godinu koja je završila 31. decembra	
	2017.	2016.
Prihod od kamata ostvaren po osnovu:		
- finansijske imovine raspoložive za prodaju (Napomena 12)	16.358	17.194
- ulaganja koja se drže do dospijeća (Napomena 14)	12.621	11.532
- depozita kod inostranih banaka	18	11
- ostalo	11	3
	29.008	28.740
Efekti negativnih kamatnih stopa od kamatonosne finansijske imovine po osnovu:		
- oročenih depozita kod inostranih banaka	(8.887)	(6.138)
- depozita po viđenju kod inostranih banaka	(2.583)	(2.427)
	(11.470)	(8.565)
Efekti negativnih pasivnih kamatnih stopa na depozite domaćih komercijalnih banaka	4.425	2.169
Neto prihod od kamata	21.963	22.344

Osnovicu za obračun kamata na depozite komercijalnih banaka čine ukupni depoziti komercijalnih banaka na računima rezervi u obračunskom periodu, koji se sastoje od iznosa obaveznih rezervi i viška iznad obaveznih rezervi.

U periodu 01/01/2016.-30/06/2016. godine osnovicu za obračun obavezne rezerve komercijalnih banaka činili su depoziti i pozajmljena sredstva, osim sredstava pozajmljenih od nerezidenata i sredstava koja entitetske vlade plasiraju u razvojne projekte.

Stope depozita i pozajmljenih sredstava koji su činili osnovicu za obračun obaveznih rezervi u periodu 01/01/2016.-30/06/2016. godine iznosile su kako slijedi:

	(u %)
Kratkoročni depoziti i pozajmljena sredstva	10,00
Dugoročni depoziti i pozajmljena sredstva	7,00

4. PRIHOD I RASHOD OD KAMATA (NASTAVAK)

U periodu 01/01/2016.-30/06/2016. godine na navedene stavke nije se obračunavala kamata ukoliko Banka nije investirala sredstva u depozite do mjesec dana uslijed izostanka mogućnosti da na tržištu ostvari pozitivnu kamatnu stopu na ovaj vid ulaganja ili ukoliko je iz bilo kojeg razloga Banka ostvarila prosječnu negativnu kamatnu stopu na depozite investirane do mjesec dana.

Od 1. maja 2015. godine na iznos obaveznih rezervi obračunavala se naknada koja se dobije kao prosjek EONIA-e (jednodnevna međubankarska kamatna stopa u eurozoni) koji je u istom periodu zabilježen na tržištu umanjen za 10 baznih poena ili minimum nula, u slučaju da prosjek EONIA-e umanjen za 10 baznih poena ima negativnu vrijednost, a na višak iznad obaveznih rezervi obračunavala se nulta stopa naknade.

U periodu 01/07/2016.-31/12/2017. godine osnovicu za obračun obavezne rezerve komercijalnih banaka čine depoziti i pozajmljena sredstva, bez obzira na to u kojoj se valuti sredstva izraze. Također, utvrđena je jedinstvena stopa obavezne rezerve od 10% koju Banka primjenjuje na osnovicu za obračun obavezne rezerve.

Na iznos sredstava obavezne rezerve Banka ne obračunava naknadu dok se na iznos sredstava iznad obavezne rezerve obračunava naknada koja je jednaka 50% stope koju primjenjuje Evropska centralna banka na depozite komercijalnih banaka.

Efekti negativnih kamatnih stopa od kamatonosne finansijske imovine su rezultat negativnih kamatnih stopa na oročena sredstva i sredstva na tekućim računima, a koje se u skladu s aktuelnim tržišnim uslovima nisu mogle izbjeći.

Efekti negativnih pasivnih kamatnih stopa na depozite domaćih komercijalnih banaka su rezultat negativne kamatne stope na iznos sredstava iznad obavezne rezerve, a koja je u periodu 01/07/2016.-31/12/2017. godine iznosila 0,20%.

5. PRIHOD I RASHOD OD PROVIZIJA I NAKNADA

U hiljadama KM	Za godinu koja je završila 31. decembra	
	2017.	2016.
Prihod od provizija i naknada:		
- od domaćih komercijalnih banaka	14.720	9.592
- od usluga za Vladu i druge nebankarske komitente	1.114	480
	15.834	10.072
Rashod od provizija i naknada:		
- transakcije sa bankama u inostranstvu	(562)	(533)
	(562)	(533)
Neto prihod od provizija i naknada	15.272	9.539

Početkom 2017. godine Banka je povećala tarife naknada za usluge koje pruža komercijalnim bankama i drugim nebankarskim komitentima.

6. NETO (GUBICI) / DOBICI OD KURSNIH RAZLIKA

U hiljadama KM	Za godinu koja je završila 31. decembra	
	2017.	2016.
Prihodi od kursnih razlika	577	1.078
Troškovi od kursnih razlika	(1.137)	(1.018)
Neto (gubici) / dobiti	(560)	60

CENTRALNA BANKA BOSNE I HERCEGOVINE

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2017.

7. OSTALI PRIHODI

U hiljadama KM	Za godinu koja je završila 31. decembra	
	2017.	2016.
Prihod od dividende (Napomena 17)	763	562
Prihod od donacija	132	218
Ostali prihodi	665	791
UKUPNO	1.560	1.571

8. TROŠKOVI OSOBLJA

U hiljadama KM	Za godinu koja je završila 31. decembra	
	2017.	2016.
Plate	10.280	10.543
Porezi i doprinosi	5.846	6.013
Ostala primanja zaposlenika	2.667	2.304
Troškovi rezervisanja (Napomena 21)	226	69
UKUPNO	19.019	18.929

Troškovi zaposlenih uključuju 3.540 hiljada KM (2016.: 3.541 hiljadu KM) obaveznih doprinosa za penziono osiguranje plaćenih javnim zavodima za penziono osiguranje Bosne i Hercegovine. Doprinosi se računaju kao postotak bruto plate. Na dan 31. decembra 2017. godine Banka je imala 367 zaposlenih radnika (2016.: 361 zaposlenog radnika).

9. ADMINISTRATIVNI I OSTALI OPERATIVNI TROŠKOVI

U hiljadama KM	Za godinu koja je završila 31. decembra	
	2017.	2016.
Troškovi održavanja	2.494	2.587
Troškovi proizvodnje i dizajna novčanica i kovanica	1.429	599
Ostali administrativni i operativni troškovi	3.660	3.607
UKUPNO	7.583	6.793

Tokom 2017. godine, Banka je ustanovila da su potrebe za gotovim novcem projektovane na period od pet godina i sukcesivno se puštaju u opticaj stoga je, od februara 2017. godine Banka promijenila broj godina po kojima razgraničava troškove proizvodnje i dizajna novčanica i kovanica sa tri na pet godina. Kao rezultat revidirane procjene, troškovi proizvodnje i dizajna novčanica i kovanica za izvještajni period su bili manji za 793 hiljade KM nego što bi bili da je Banka primjenila trogodišnji period za amortizaciju.

Da je Banka primjenila trogodišnji period za amortizaciju, troškovi proizvodnje i dizajna novčanica i kovanica bi bili veći za 2.329 hiljada KM u ukupnom iznosu za naredne dvije godine.

10. STRANA VALUTA U GOTOVINI

Stranu valutu u gotovini predstavlja:

U hiljadama KM	31. decembar 2017.	31. decembar 2016.
Gotovina u trezorima u valutama:		
- EUR	236.330	194.768
- CHF	36	40
- USD	19	21
- GBP	17	17
UKUPNO	236.402	194.846

11. DEPOZITI KOD INOSTRANIH BANAKA

Analiza oročenih depozita i depozita po viđenju kod inostranih banaka prema valutama, data je kako slijedi:

U hiljadama KM	31. decembar 2017.	31. decembar 2016.
Oročeni depoziti:		
- EUR	2.027.067	2.265.332
	2.027.067	2.265.332
Depoziti po viđenju:		
- EUR	666.153	699.285
- USD	2.921	4.286
- Ostale valute	2.509	1.494
	671.583	705.065
UKUPNO	2.698.650	2.970.397

Oročeni depoziti kod inostranih banaka, analizirani prema preostaloj ugovorenoj ročnosti, dati su kako slijedi:

U hiljadama KM	31. decembar 2017.	31. decembar 2016.
Do mjesec dana	993.768	742.008
Od jednog do dva mjeseca	136.200	644.529
Od dva do tri mjeseca	449.303	683.351
Od tri do četiri mjeseca	117.154	-
Od četiri do dvanaest mjeseci	330.642	195.444
UKUPNO	2.027.067	2.265.332

Tokom 2017. godine negativne kamatne stope na depozite po viđenju su se kretale u rasponu od 0,74% do 0,30% godišnje (2016.: negativne kamatne stope od 0,68% do 0,20% godišnje), negativne kamatne stope na oročene depozite su se kretale u rasponu od 0,65% do 0,36% godišnje (2016.: od 0,54% do 0,34% godišnje).

Depoziti kod inostranih banaka uključuju negativnu obračunatu kamatu u iznosu od 1.580 hiljada KM na dan 31. decembra 2017. godine (2016.: uključivali su negativnu obračunatu kamatu u iznosu od 1.679 hiljada KM).

Prosječna stopa negativnog efektivnog prinosa na depozite je iznosila 0,43% (2016.: negativni efektivni prinos 0,39%).

11. DEPOZITI KOD INOSTRANIH BANAKA (NASTAVAK)

Analiza depozita kod inostranih banaka prema vrsti banke u koju su investirani, data je kako slijedi:

U hiljadama KM	31. decembar 2017.	31. decembar 2016.
Komercijalne banke	1.430.350	1.114.751
Centralne banke	1.268.300	1.855.646
UKUPNO	2.698.650	2.970.397

Geografska analiza depozita kod inostranih banaka može se izvršiti na sljedeći način:

U hiljadama KM	31. decembar 2017.	31. decembar 2016.
Luksemburg		
Oročeni depoziti	837.201	624.880
Depoziti po viđenju	156.307	293.192
	993.508	918.072
Francuska		
Oročeni depoziti	469.182	-
Depoziti po viđenju	78.137	78.073
	547.319	78.073
Švicarska		
Oročeni depoziti	525.373	586.048
Depoziti po viđenju	1.538	4.180
	526.911	590.228
Njemačka		
Oročeni depoziti	-	664.357
Depoziti po viđenju	434.215	329.620
	434.215	993.977
Holandija		
Oročeni depoziti	97.662	390.047
Depoziti po viđenju	-	-
	97.662	390.047
Velika Britanija		
Oročeni depoziti	97.649	-
Depoziti po viđenju	-	-
	97.649	-
SAD		
Oročeni depoziti	-	-
Depoziti po viđenju	1.386	-
	1.386	-
Ukupno oročeni depoziti	2.027.067	2.265.332
Ukupno depoziti po viđenju	671.583	705.065
UKUPNO	2.698.650	2.970.397

12. FINANSIJSKA IMOVINA RASPOLOŽIVA ZA PRODAJU

Finansijska imovina raspoloživa za prodaju predstavlja kvalitetne dužničke vrijednosne papire sa visokim stepenom utrživosti i likvidnosti, kreditnog rejtinga od AAA do BBB (Fitch). Portfolio se sastoji od kratkoročnih i dugoročnih dužničkih vrijednosnih papira sa fiksnom kamatnom stopom, koje izdaju vlade stranih država. Finansijska imovina raspoloživa za prodaju denominirana je u EUR.

Struktura finansijske imovine raspoložive za prodaju je sljedeća:

U hiljadama KM	31. decembar 2017.	31. decembar 2016.
Dužnički vrijednosni papiri	6.143.154	4.986.018
Obračunata kamata	58.917	39.811
UKUPNO	6.202.071	5.025.829

Prosječna stopa efektivnog prinosa na finansijsku imovinu raspoloživu za prodaju iznosila je 0,35% (2016.:0,48%).

Geografska analiza finansijske imovine raspoložive za prodaju može se izvršiti na sljedeći način:

	31. decembar 2017.		31. decembar 2016.	
	u hiljadama KM	%	u hiljadama KM	%
<i>Francuska</i>	1.654.622	26,67	1.136.535	22,61
<i>Belgija</i>	976.652	15,75	1.011.011	20,12
<i>Njemačka</i>	732.285	11,81	541.175	10,77
<i>Španija</i>	728.413	11,74	900.412	17,92
<i>Austrija</i>	644.753	10,40	438.424	8,72
<i>Holandija</i>	565.017	9,11	177.704	3,54
<i>Italija</i>	552.722	8,91	585.423	11,64
<i>Finska</i>	341.643	5,51	229.082	4,56
<i>Slovačka</i>	5.964	0,10	6.063	0,12
UKUPNO	6.202.071	100,00	5.025.829	100,00

Analiza promjena fer vrijednosti finansijske imovine raspoložive za prodaju može se izvršiti na sljedeći način:

U hiljadama KM	2017.	2016.
Početno stanje na dan 1. januara	5.025.829	6.145.872
Kupovine tokom godine	3.887.900	4.342.772
Prodaje tokom godine	(470.089)	(330.016)
Prihod od kamata priznat tokom godine (Napomena 4)	16.358	17.194
Naplaćena glavnica i kamata	(2.242.037)	(5.203.667)
Usklađivanje fer vrijednosti	(15.890)	53.674
Zaključno stanje na dan 31. decembra	6.202.071	5.025.829

Neto realizovani dobiti od prodaje finansijske imovine raspoložive za prodaju iznosili su 2.587 hiljada KM u 2017. godini (2016.: 8.383 hiljade KM).

CENTRALNA BANKA BOSNE I HERCEGOVINE

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2017.

13. MONETARNO ZLATO

Banka drži monetarno zlato na računu u banci u Švicarskoj, a fizički je locirano u trezoru Banke Engleske. Vrijednost monetarnog zlata na dan 31. decembra 2017. godine iznosi 203.908 hiljada KM, što predstavlja 96.000 unci zlata po vrijednosti od 2.124 KM po unci (2016.: 205.102 hiljade KM, što je predstavljalo 96.000 unci zlata po vrijednosti od 2.136 KM po unci).

Analiza promjena fer vrijednosti monetarnog zlata može se izvršiti na sljedeći način:

U hiljadama KM	2017.	2016.
Početno stanje na dan 1. januara	205.102	182.315
Kupovine tokom godine	-	-
Rezerve fer vrijednosti – monetarno zlato	25.387	14.307
- Promjene u cijeni zlata	(26.581)	8.480
- (Gubici) / dobici od kursnih razlika po osnovu konverzije USD / KM		
Zaključno stanje na dan 31. decembra	203.908	205.102

14. ULAGANJA KOJA SE DRŽE DO DOSPIJEĆA

Sva ulaganja koja se drže do dospeljeća imaju kreditni rejting od AAA do BBB (Fitch) i denominirana su u EUR.

Struktura ulaganja koja se drže do dospeljeća je sljedeća:

U hiljadama KM	31. decembar 2017.	31. decembar 2016.
Dužnički vrijednosni papiri	1.206.306	1.124.596
Obračunata kamata	7.756	7.732
UKUPNO	1.214.062	1.132.328

Prosječna stopa efektivnog prinosa na ulaganja koja se drže do dospeljeća iznosila je 1,04% (2016.: 1,01%).

Geografska analiza ulaganja koja se drže do dospeljeća može se izvršiti na sljedeći način:

	31. decembar 2017.		31. decembar 2016.	
	u hiljadama KM	%	u hiljadama KM	%
Francuska	411.431	33,90	321.083	28,36
Italija	216.636	17,84	221.688	19,57
Belgija	203.629	16,77	204.721	18,08
Finska	180.686	14,88	181.263	16,01
Austrija	161.278	13,28	162.106	14,32
Holandija	40.402	3,33	41.467	3,66
UKUPNO	1.214.062	100,00	1.132.328	100,00

Analiza promjena u ulaganjima koja se drže do dospeljeća može se izvršiti na sljedeći način:

U hiljadama KM	2017.	2016.
Početno stanje na dan 1. januara	1.132.328	1.142.191
Kupovine tokom godine	90.720	-
Prichod od kamata priznat tokom godine (Napomena 4)	12.621	11.532
Naplaćena glavnica i kamata	(21.607)	(21.395)
Zaključno stanje na dan 31. decembra	1.214.062	1.132.328

15. OSTALA AKTIVA

U hiljadama KM	31. decembar 2017.	31. decembar 2016.
Aktivna vremenska razgraničenja	7.931	1.306
Potraživanja od domaćih banaka	1.690	1.036
Numizmatičke zbirke	764	885
Ostala razna aktiva	236	378
Žiro računi	598	376
Kreditni zaposlenim	436	640
Avansi	1	5
Potraživanja od službenika po osnovu manjka gotovog novca	600	600
Umanjeno za: Ispravka vrijednosti ostalih potraživanja	(600)	(600)
UKUPNO	11.656	4.626

Na dan 31. decembra 2017. godine aktivna vremenska razgraničenja uključuju troškove u iznosu od 7.564 hiljade KM nastalih po osnovu proizvodnje novčanica i kovanica (31. decembar 2016.: 141 hiljadu KM nastalih po osnovu proizvodnje kovanica). Kako je objašnjeno u Napomeni 3.13, počevši od februara 2017. godine, ovi troškovi se početno razgraničavaju i naknadno amortizuju kroz period od pet godina (2016.: tri godine).

16. NEKRETNINE, OPREMA I NEMATERIJALNA IMOVINA

U hiljadama KM	Zemljište i zgrade		Oprema i namještaj		Vozila		Ostalo		Imovina u pripremi		Nekretnine i oprema		Softveri i ostala nematerijalna imovina		Nematerijalna imovina u pripremi		Nematerijalna imovina ukupno		UKUPNO	
Nabavna vrijednost																				
Na dan 1. januara 2016.	42.992	23.816	1.827	945	114	69.694	14.219	14.263	45	14.308	83.913									
Nabavke	-	800	-	9	1.763	2.572	147	313	45	550	2.764									
Otpisi	-	(2.040)	-	(34)	-	(2.074)	(103)	(121)	-	(121)	(2.177)									
Transferi	-	48	-	(48)	-	-	-	46	-	-	-									
Na dan 31. decembra 2016.	42.992	22.624	1.827	920	1.829	70.192	14.263	14.501	45	14.308	84.500									
Nabavke	162	1.257	425	45	661	2.550	313	313	237	550	3.100									
Otpisi	-	(396)	(327)	(9)	-	(732)	(121)	(121)	-	(121)	(853)									
Transferi	1.214	553	-	41	(1.808)	-	46	-	(46)	-	-									
Na dan 31. decembra 2017.	44.368	24.038	1.925	997	682	72.010	14.501	14.501	236	14.737	86.747									
Akumulirana amortizacija																				
Na dan 1. januara 2016.	3.616	19.830	1.681	646	-	25.775	13.310	13.310	-	13.310	39.085									
Trošak amortizacije	506	1.189	57	54	-	1.806	307	307	-	307	2.113									
Otpisi	-	(2.037)	-	(33)	-	(2.070)	(103)	(103)	-	(103)	(2.173)									
Na dan 31. decembra 2016.	4.122	18.982	1.738	669	-	25.511	13.514	13.514	-	13.514	39.025									
Trošak amortizacije	518	1.111	80	54	-	1.763	272	272	-	272	2.035									
Otpisi	-	(393)	(327)	(9)	-	(729)	(121)	(121)	-	(121)	(850)									
Na dan 31. decembra 2017.	4.640	19.700	1.491	714	-	26.545	13.665	13.665	-	13.665	40.210									
Neto knjigovodstvena vrijednost																				
Na dan 1. januara 2017.	38.870	3.642	89	251	1.829	44.681	749	749	45	794	45.475									
Na dan 31. decembra 2017.	39.728	4.338	434	283	682	45.465	836	836	236	1.072	46.537									

Na datume 31. decembra 2017. i 2016. godine, Banka nije imala nikakvih terećenja po osnovu svojih nekretnina, opreme i nematerijalne imovine.

CENTRALNA BANKA BOSNE I HERCEGOVINE
Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2017.
17. OSTALA ULAGANJA

Struktura ostalih ulaganja je sljedeća:

U hiljadama KM	31. decembar 2017.	31. decembar 2016.
<i>Vlasnički vrijednosni papiri</i>		
Dionice Banke za međunarodna poravnanja (BIS) Bazel (Napomena 23)	27.803	27.803
Dionice SWIFT-a	10	10
UKUPNO	27.813	27.813

Vlasnički vrijednosni papiri se sastoje od običnih dionica Banke za međunarodna poravnanja (u daljem tekstu: BIS) po nominalnoj vrijednosti od 5.000 SDR po dionici (plaćenih u iznosu od 25% njihove nominalne vrijednosti). Dionice BIS-a i SWIFT-a predstavljaju nekotirane vlasničke instrumente čija se fer vrijednost ne može pouzdano odrediti i stoga se evidentiraju po trošku sticanja.

Dionice SWIFT-a se sastoje od dvije obične dionice i njihova ukupna vrijednost je 10 hiljada KM.

Tokom godine Banka je primila dividende od BIS-a u iznosu od 763 hiljade KM (2016.: 562 hiljade KM) (Napomena 7).

18. GOTOV NOVAC U OPTICAJU

Gotov novac u opticaju se može analizirati na sljedeći način:

U hiljadama KM	2017.	2016.
Gotov novac stavljen u opticaj – početno stanje 1. januara	4.066.804	3.499.468
Povećanje gotovog novca u opticaju tokom godine	252.556	567.336
Gotov novac stavljen u opticaj – ukupno stanje 31. decembra	4.319.360	4.066.804

Od valute stavljene u opticaj u ukupnom iznosu od 4.319.360 hiljada KM sa 31. decembrom 2017. godine, 605 hiljada KM stavljen je u opticaj izvan Bosne i Hercegovine (2016.: 605 hiljada KM od 4.066.804 hiljade KM).

	Nominalna vrijednost	31. decembar 2017.		31. decembar 2016.	
		Kom.	Vrijednost u hiljadama KM	Kom.	Vrijednost u hiljadama KM
Kovanice	0,05	64.264.227	3.213	58.005.994	2.900
Kovanice	0,10	96.699.045	9.670	90.219.478	9.022
Kovanice	0,20	70.032.596	14.007	65.465.345	13.093
Kovanice	0,50	33.609.811	16.805	31.728.243	15.864
Kovanice	1	47.884.620	47.885	44.751.826	44.752
Kovanice	2	13.585.230	27.170	12.654.299	25.309
Kovanice	5	10.020.723	50.104	9.212.158	46.061
Novčanice	10	11.150.353	111.504	10.635.610	106.356
Novčanice	20	8.718.265	174.365	8.483.902	169.678
Novčanice	50	18.379.804	918.990	18.230.190	911.510
Novčanice	100	21.225.491	2.122.549	19.475.164	1.947.515
Novčanice	200	4.115.492	823.098	3.873.719	774.744
UKUPNO		399.685.657	4.319.360	372.735.928	4.066.804

19. DEPOZITI BANAKA

Struktura depozita banaka prikazana je u sljedećoj tabeli:

U hiljadama KM	31. decembar 2017.	31. decembar 2016.
Depoziti domaćih komercijalnih banaka	5.032.593	4.268.467
Računi rezervi organizacionih dijelova Banke	436	640
Posebni depoziti komercijalnih banaka – blokirana sredstva	36	36
UKUPNO	5.033.065	4.269.143

Depoziti domaćih komercijalnih banaka služe za ispunjavanje obaveza prema obaveznim rezervama, za poravnanje platnih zaduženja i za transakcije između komercijalnih banaka i Banke. Na dan 31. decembra 2017. godine ukupan iznos od 5.032.593 hiljade KM predstavlja depozite 24 banke (2016.: iznos od 4.268.467 hiljada KM predstavljao je depozite 24 banke).

Kamata na depozite domaćih komercijalnih banaka je obračunata u skladu sa Zakonom o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine i nije obračunavana u periodu 01/01/2016-30/06/2016, a u periodu 01/07/2016-31/12/2017 obračunavana je na iznos viška iznad obavezne rezerve. Promjene u politici obračunavanja kamatnih stopa na depozite domaćih komercijalnih banaka tokom izvještajnih perioda prikazane su u Napomeni 4.

Depoziti banaka uključuju negativnu obračunatu kamatu u iznosu od 449 hiljada KM na dan 31. decembra 2017. godine (31. decembar 2016: uključivali su negativnu obračunatu kamatu u iznosu od 376 hiljada KM).

20. DEPOZITI VLADE I OSTALIH DEPONENATA

Struktura depozita Vlade i ostalih deponenata prikazana je u sljedećoj tabeli:

U hiljadama KM	31. decembar 2017.	31. decembar 2016.
Depoziti za budžet institucija BiH	448.079	460.478
Depoziti ostalih vlada i vladinih institucija	100.503	77.940
Depoziti javnih institucija	76.120	51.968
Depozitni račun po transakcijama Međunarodnog monetarnog fonda	6	6
UKUPNO	624.708	590.392

21. REZERVISANJA ZA OBAVEZE I TROŠKOVE

Rezervisanja za obaveze i troškove se odnose na rezervisanja za otpremnine zaposlenim i rezervisanja za potencijalne obaveze po osnovu sudskih sporova.

Sudski sporovi

Banka se pojavljuje kao tužena strana u nekoliko sudskih procesa koji proizlaze iz njenog poslovanja. Banka osporava te tužbe i na osnovu pravnog savjeta smatra da isti neće dovesti do drugih materijalno značajnih obaveza, osim za iznos od 150 hiljada KM koji je već rezervisan u 2016. godini.

Promjene u rezervisanjima za obaveze i troškove prikazane su u sljedećoj tabeli:

U hiljadama KM	2017.	2016.
Početno stanje na dan 1. januara	1.611	1.452
Isplaćene otpremnine	(187)	(60)
Neto trošak u izvještaju o dobiti ili gubitku (Napomena 8)	226	69
Rezervisanja za otpremnine zaposlenim	1.650	1.461
Rezervisanja za sudske sporove	-	150
Stanje na dan 31. decembra	1.650	1.611

CENTRALNA BANKA BOSNE I HERCEGOVINE

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2017.

22. OSTALE OBAVEZE

Struktura ostalih obaveza data je u sljedećoj tabeli:

U hiljadama KM	31. decembar 2017.	31. decembar 2016.
Obaveze po osnovu raspodjele dobiti u državni budžet (Napomena 24)	7.311	8.437
MMF-ovi računi broj 1 i 2 (Napomena 30)	1.593	1.711
Dobavljači	1.533	1.493
Ukalkulisani troškovi i ostala pasiva	419	229
Odloženi prihod	300	416
Depoziti Svjetske banke	56	447
Obaveze prema zaposlenim	-	943
UKUPNO	11.212	13.676

23. KAPITAL I REZERVE

Struktura kapitala i rezervi je prikazana u sljedećoj tabeli:

U hiljadama KM	31. decembar 2017.	31. decembar 2016.
Početni kapital	25.000	25.000
Generalne rezerve (zadržana dobit)	542.766	537.892
Ostale rezerve	31.300	31.300
Rezerve fer vrijednosti	53.569	73.240
<i>Rezerve fer vrijednosti – finansijska imovina raspoloživa za prodaju</i>	93.120	111.597
<i>Rezerve fer vrijednosti – monetarno zlato</i>	(39.551)	(38.357)
UKUPNO	652.635	667.432

Početni kapital

Početni kapital predstavlja nominalni kapital koji je prema Zakonu o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine uplaćen 12. juna 1998. godine.

Generalne rezerve (zadržana dobit)

Generalne rezerve (zadržana dobit) čini akumulirana nedistribuirana dobit Banke od početka njenog rada, 11. avgusta 1997. godine.

Ostale rezerve

Ostale rezerve se odnose na:

- rezerve od donacija u iznosu od 3.497 hiljada KM, i odnose se na novčane donacije primljene od Vijeća ministara Bosne i Hercegovine 12. juna 1998. godine. Status ovih rezervi je regulisan Odlukom Upravnog vijeća Banke uz odobrenje Predsjedništva Bosne i Hercegovine. Pravo raspolaganja rezervama od donacija je u nadležnosti Upravnog vijeća Banke.
- sredstva primljena u skladu sa Sporazumom o sukcesiji bivše Jugoslavije u iznosu od 27.803 hiljade KM i odnose se na dionice Banke kod Banke za međunarodna poravnanja (BIS) Bazel (vidjeti Napomenu 17).

Rezerve fer vrijednosti

Rezerve fer vrijednosti čine nerealizovani dobiti ili gubici koji nastaju kao rezultat obračuna fer vrijednosti finansijske imovine raspoložive za prodaju i monetarnog zlata.

24. RASPODJELA DOBITI

Raspodjela neto dobiti Banke vrši se saglasno Zakonu o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine.

Odredbama citiranog zakona definisani su kriteriji raspodjele čiste dobiti, po kojima Banka usmjerava 60% tekuće dobiti na račun institucije zadužene za budžet Bosne i Hercegovine, ukoliko zadovolji kriterij da iznos početnog kapitala i generalnih rezervi (zadržane dobiti) bude jednak 5,00% ukupnog iznosa monetarne pasive.

Ovaj odnos, prije raspodjele dobiti u 2017. godini iznosio je 5,64% (2016.: 6,24%). Saglasno odluci Upravnog vijeća, 60% neto dobiti za finansijsku 2017. godinu u iznosu od 7.311 hiljada KM (2016.: 8.437 hiljada KM) raspoređeno je državnom budžetu, a 40%, odnosno iznos od 4.874 hiljade KM usmjeren je u generalne rezerve (zadržanu dobit) Banke (2016.: 5.625 hiljada KM).

2017.**Prije raspodjele dobiti**

	(u hiljadama KM)
Monetarna pasiva (gotov novac u opticaju i domaći depoziti)	9.977.133
Početni kapital i generalne rezerve (zadržana dobit)	562.892
Odnos - početni kapital i generalne rezerve (zadržana dobit) / monetarna pasiva	5,64%

Raspodjela dobiti

	(u hiljadama KM)
Neto dobit prije raspodjele	12.185
Raspodjela dobiti u državni budžet	7.311
Raspodjela dobiti u generalne rezerve (zadržanu dobit)	4.874

Nakon raspodjele dobiti

	(u hiljadama KM)
Početni kapital i generalne rezerve (zadržana dobit)	567.766
Odnos - početni kapital i generalne rezerve (zadržana dobit) / monetarna pasiva	5,69%

2016.**Prije raspodjele dobiti**

	(u hiljadama KM)
Monetarna pasiva (gotov novac u opticaju i domaći depoziti)	8.926.339
Početni kapital i generalne rezerve (zadržana dobit)	557.267
Odnos - početni kapital i generalne rezerve (zadržana dobit) / monetarna pasiva	6,24%

Raspodjela dobiti

	(u hiljadama KM)
Neto dobit prije raspodjele	14.062
Raspodjela dobiti u državni budžet	8.437
Raspodjela dobiti u generalne rezerve (zadržanu dobit)	5.625

Nakon raspodjele dobiti

	(u hiljadama KM)
Početni kapital i generalne rezerve (zadržana dobit)	562.892
Odnos - početni kapital i generalne rezerve (zadržana dobit) / monetarna pasiva	6,31%

25. NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI

Za potrebe Izvještaja o novčanim tokovima, novac i novčani ekvivalenti se sastoje od:

U hiljadama KM	31. decembar 2017.	31. decembar 2016.
Devizni depoziti sa rokom dospjeća do tri mjeseca ili kraće, od datuma sticanja	1.151.332	2.069.888
Devizni depoziti po viđenju	671.583	705.065
Strana valuta u gotovini	236.402	194.846
Specijalna prava vučenja u Međunarodnom monetarnom fondu	1.531	2.642
Žiro računi	436	640
UKUPNO	2.061.284	2.973.081

26. ARANŽMAN VALUTNOG ODBORA

Zakon o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine zahtijeva da ukupan iznos njene monetarne pasive nikada ne bude veći od njenih neto deviznih rezervi.

Detalji poštovanja tog pravila su sljedeći:

U hiljadama KM	31. decembar 2017.	31. decembar 2016.
Strana aktiva	10.556.624	9.531.144
Pasiva prema nerezidentima	1.649	2.158
Neto devizne rezerve (strana aktiva minus pasiva prema nerezidentima)	10.554.975	9.528.986
Monetarna pasiva	9.977.133	8.926.339
Neto strana aktiva (neto devizne rezerve minus monetarna pasiva)	577.842	602.647

Monetarnu pasivu Banke po Zakonu o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine čine gotov novac u opticaju i domaći depoziti banaka i drugih rezidenata.

27. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM LICIMA

Banka u okviru svog redovnog poslovanja stupa u transakcije sa povezanim licima. Imajući u vidu da je Banka osnovana aktom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, a da je početni kapital uplaćen od strane Vijeća ministara BiH, transakcije koje se odvijaju u okviru redovnih operacija Banke sa državom i državnim institucijama predstavljaju transakcije sa povezanim licima. Pored toga, Banka smatra da ima direktni odnos povezane osobe sa članovima upravljačke strukture, bliskim članovima porodica članova upravljačke strukture i društvima pod kontrolom, zajedničkom kontrolom ili značajnim uticajem članova upravljačke strukture i bliskih članova njihovih porodica.

Transakcije sa državom i državnim institucijama prikazane su u slijedećim tabelama:

27. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM LICIMA (NASTAVAK)

U hiljadama KM

2017.	Izloženost	Pasiva	Prihodi	Rashodi
Država	-	492.837	-	-
<i>Državne institucije</i>				
Uprava za indirektno oporezivanje Bosne i Hercegovine	-	10.146	-	-
Agencija za osiguranje depozita Bosne i Hercegovine	-	45.879	-	-
UKUPNO	-	548.862	-	-

U hiljadama KM

2016.	Izloženost	Pasiva	Prihodi	Rashodi
Država	-	502.124	-	-
<i>Državne institucije</i>				
Uprava za indirektno oporezivanje Bosne i Hercegovine	-	22.839	-	-
Agencija za osiguranje depozita Bosne i Hercegovine	-	23.288	-	-
UKUPNO	-	548.251	-	-

Naknade ključnim članovima upravljačke strukture

Ukupne naknade ključnim članovima upravljačke strukture (članovi Uprave i Upravnog vijeća) u 2017. godini iznosile su 991 hiljadu KM, od čega se 626 hiljada KM odnosilo na plate i ostale naknade, a 365 hiljada KM na poreze i doprinose (u 2016. godini ukupan iznos od 898 hiljada KM odnosio se na plate i ostale naknade u iznosu od 562 hiljade KM, a 336 hiljada KM na poreze i doprinose).

28. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA

Izvještaj o finansijskom položaju Banke se uglavnom sastoji od finansijskih instrumenata. Ovi instrumenti izlažu Banku finansijskim rizicima, uključujući kreditni rizik, tržišne rizike i rizik likvidnosti.

28.1. Kreditni rizik

Kreditni rizik predstavlja rizik nastanka finansijskog gubitka za Banku ukoliko ugovorna strana vezano za finansijski instrument ne ispuni svoje ugovorne obaveze i za Banku proizlazi iz ulaganja u depozite u drugim bankama i ulaganja u vrijednosne papire (devizne rezerve). Upravljanje ovom vrstom rizika ostvaruje se putem odabira ugovornih strana visokog kreditnog rejtinga, dodijeljenog od strane međunarodno priznatih rejting agencija, ograničenjem roka, kontrolisanjem obima i dinamike investiranja. Kreditni rejtingi se prate na dnevnoj osnovi.

Za sredstva koja su evidentirana u vanbilansnoj evidenciji, Banka nije izložena kreditnom riziku, jer sav rizik koji eventualno može rezultirati iz osnova plasmana tih sredstava snose ugovorno vlasnici sredstava (vidjeti Napomenu 30).

28.1.1. Koncentracija kreditnog rizika

Banka je izložena kreditnom riziku kroz stavke finansijskih izvještaja koje zadovoljavaju definiciju njene finansijske imovine.

Maksimalna izloženost kreditnom riziku prije kolaterala ili drugog založnog sredstva

Slijedeća tabela prikazuje maksimalnu izloženost Banke kreditnom riziku po tipovima finansijske imovine:

U hiljadama KM	Maksimalna izloženost	
	31. decembar 2017.	31. decembar 2016.
Knjigovodstveni iznos		
Strana valuta u gotovini	236.402	194.846
Depoziti kod inostranih banaka	2.698.650	2.970.397
Specijalna prava vučenja u MMF-u	1.531	2.642
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	6.202.071	5.025.829
Monetarno zlato	203.908	205.102
Ulaganja koja se drže do dospijeaća	1.214.062	1.132.328
Ostala ulaganja	27.813	27.813
Ostala finansijska imovina	2.746	2.217
UKUPNO	10.587.183	9.561.174

Banka ne drži kolaterale i ostala založna sredstva u cilju pokrivanja kreditnog rizika. Na dan 31. decembra 2017. godine Banka ima potraživanje u iznosu od 25 hiljada KM koje je dospjelo (na dan 31. decembra 2016. godine nema imovinu koja je dospjela ili umanjena).

Koncentracija kreditnog rizika

Ukupni depoziti kod inostranih banaka sa stanjem na dan 31. decembra 2017. godine iznose 2.698.650 hiljada KM (2016.: 2.970.397 hiljada KM). Najveći iznos tih sredstava investiran je u jednu inostranu banku sa pojedinačnom koncentracijom koja prelazi iznos ukupnog kapitala i rezervi Banke (u 2016. godini u dvije inostrane banke sa pojedinačnom koncentracijom koja prelazi iznos ukupnog kapitala i rezervi Banke).

Pojedinačna koncentracija kreditnog rizika koja prelazi iznos ukupnog kapitala i rezervi Banke:

Rejting	31. decembar 2017.			31. decembar 2016.	
	u hiljadama KM	%		u hiljadama KM	%
AAA	993.508	36,81	AAA	918.072	30,91
-	-	-	AAA	859.501	28,94

28. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (NASTAVAK)

28.1. Kreditni rizik (nastavak)

28.1.1. Koncentracija kreditnog rizika (nastavak)

Koncentracija prema kreditnom rejtingu

Tabela u prilogu predstavlja analizu koncentracije kreditnog rizika za finansijsku imovinu Banke na dan 31. decembar 2017. godine (u hiljadama KM).

Kreditni rejting	Strana valuta u gotovini	Depoziti kod inostranih banaka	Specijalna prava vučenja kod MMF-a	Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	Monetarno zlato	Ulaganja koja se drže do dospjeća	Ostala ulaganja	Ostala finansijska imovina	UKUPNO
AAA	-	1.715.536	-	1.297.302	-	40.402	-	-	3.053.240
AA+	-	-	-	986.396	-	341.964	-	-	1.328.360
AA	-	78.137	-	1.654.622	-	411.431	-	-	2.241.839
AA-	-	97.662	-	976.652	-	203.629	-	-	1.277.943
A+	-	-	-	5.964	-	-	-	-	5.964
A	-	566.831	-	-	-	-	-	-	469.182
A-	-	238.946	-	-	-	-	-	-	238.946
II ¹	-	1.538	1.531	-	203.908	-	27.813	-	234.790
BBB+	-	-	-	728.413	-	-	-	-	728.413
BBB	-	-	-	552.722	-	216.636	-	-	769.358
Bez rejtinga	236.402	-	-	-	-	-	-	2.746	239.148
TOTAL	236.402	2.698.650	1.531	6.202.071	203.908	1.214.062	27.813	2.746	10.587.183

Tabela u prilogu predstavlja analizu koncentracije kreditnog rizika za finansijsku imovinu Banke na dan 31. decembar 2016. godine (u hiljadama KM).

¹ Međunarodne institucije

28. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (NASTAVAK)

28.1. Kreditni rizik (nastavak)

28.1.1. Koncentracija kreditnog rizika (nastavak)

Kreditni rejting	Strana valuta u gotovini	Depoziti kod inostranih banaka	Specijalna prava vučenja kod MMF-a	Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	Monetarno zlato	Ulaganja koja se drže do dospjeća	Ostala ulaganja	Ostala finansijska imovina	UKUPNO
AAA	-	2.363.620	-	718.879	-	41.467	-	-	3.123.966
AA+	-	-	-	667.506	-	343.369	-	-	1.010.875
AA	-	78.073	-	1.136.535	-	321.083	-	-	1.535.691
AA-	-	390.047	-	1.011.011	-	204.721	-	-	1.605.779
A+	-	-	-	6.063	-	-	-	-	6.063
A	-	-	-	-	-	-	-	-	-
A-	-	134.477	-	-	-	-	-	-	134.477
II ²	-	4.180	2.642	-	205.102	-	27.813	-	239.737
BBB+	-	-	-	900.412	-	-	-	-	900.412
BBB	-	-	-	585.423	-	221.688	-	-	807.111
Bez rejtinga	194.846	-	-	-	-	-	-	2.217	197.063
TOTAL	194.846	2.970.397	2.642	5.025.829	205.102	1.132.328	27.813	2.217	9.561.174

Geografska koncentracija rizika finansijske imovine sa izloženošću kreditnom riziku

Sljedeća tabela daje informaciju o izloženosti finansijske imovine Banke kreditnom riziku po knjigovodstvenim iznosima, razvrstano po geografskim regijama na 31. decembar 2017. i 2016. godine. Za potrebe ove objave, Banka je razvrstala izloženosti po regijama na osnovu domicilne zemlje ugovorne strane.

U hiljadama KM	EU zemlje	Zemlje nečlanice EU	Bosna i Hercegovina	Ukupno
Strana valuta u gotovini	-	-	236.402	236.402
Depoziti kod inostranih banaka	2.170.353	528.297	-	2.698.650
SDR kod MMF-a	-	1.531	-	1.531
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	6.202.071	-	-	6.202.071
Monetarno zlato	-	203.908	-	203.908
Ulaganja koja se drže do dospjeća	1.214.062	-	-	1.214.062
Ostala ulaganja	10	27.803	-	27.813
Ostala finansijska imovina	-	-	2.746	2.746
31. decembar 2017.	9.586.496	761.539	239.148	10.587.183
31. decembar 2016.	8.538.336	825.775	197.063	9.561.174

²Medunarodne institucije

28. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (NASTAVAK)**28.2. Tržišni rizik**

Banka prati i upravlja valutnim i kamatnim rizikom kao osnovnim tržišnim rizicima. Valutni rizik je rizik pada vrijednosti finansijskih instrumenata denominovanih u stranoj valuti usljed promjene deviznih kurseva. Kamatni rizik je rizik pada tržišne vrijednosti finansijskih instrumenata usljed nepovoljnih kretanja kamatnih stopa. Upravljanje tržišnim rizicima se vrši postavljanjem kvantitativnih ograničenja za izloženost valutnom riziku koja je prihvatljiva za Banku i prate se na dnevnoj osnovi. Cilj upravljanja tržišnim rizicima jeste kontrola i upravljanje rizicima u okviru prihvatljivih parametara, kako bi se optimizirao povrat.

U svrhu kvantifikacije efekata tržišnog rizika na vrijednost deviznih rezervi, od 2017. godine, Banka koristi koncept „vrijednosti pod rizikom“ (VaR). Vrijednost pod rizikom predstavlja statističku metodologiju pomoću koje se procjenjuje maksimalna promjena vrijednosti deviznih rezervi usljed promjene cijene finansijskih instrumenata i promjene deviznih kurseva uz određeni stepen pouzdanosti za određeni vremenski period. Banka pri obračunu VaR primjenjuje nivo pouzdanosti od 99% za vremenski interval od deset dana, kao što je preporučeno standardom Bazel II.

Promjene cijena instrumenata i promjene deviznih kurseva su bazirani na historijskim promjenama cijena i promjenama deviznih kurseva za instrumente i valute koje čine devizne rezerve na kraju mjeseca.

Na dan 31. decembar 2017. godine, izloženost deviznih rezervi kojima upravlja Banka (VaR uz nivo pouzdanosti 99% za vremenski interval od deset dana), koja uključuje promjene cijena instrumenata i promjene deviznih kurseva u odnosu na KM iznosi 28.045 hiljada KM (2016.: 33.606 hiljada KM), što predstavlja ekvivalent 0,26% deviznih rezervi (2016.: 0,35% deviznih rezervi). VaR proističe od promjene deviznih kurseva u istom periodu, na diversifikovanoj osnovi, sa uključenim promjenama cijene zlata, kao i promjenama cijena instrumenata u koje su investirana sredstva deviznih rezervi.

	31. decembar 2017.	31. decembar 2016.
Valutni rizik	911	13.922
Kamatni rizik	27.134	19.684
Ukupno VaR	28.045	33.606

28.2.1. Devizni rizik

Banka je izložena deviznom riziku kroz transakcije u stranim valutama. Ovo je rizik od promjene vrijednosti finansijskih instrumenata usljed promjena u deviznim kursovima. Izloženost deviznom riziku proizlazi iz aktivnosti vezanih za depozite i investicije.

Upravljanje i kontrolu deviznog rizika Banka osigurava strogim poštivanjem odredbi Zakona o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine i Investicionih smjernica Banke.

Navedenim aktima su tačno definisani limiti držanja aktive i pasive u svakoj stranoj valuti. Najveći dio novčane aktive drži se u EUR, a maksimalan iznos koji se može držati u drugim konvertibilnim valutama podložnim promjenama tržišnog kursa ne smije prelaziti 50% ukupnog iznosa kapitala i rezervi Banke.

Banka je imala sljedeću deviznu poziciju na dan 31. decembra 2017. i 31. decembra 2016. godine:

CENTRALNA BANKA BOSNE I HERCEGOVINE

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2017.

28. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (NASTAVAK)
28.2. Tržišni rizik (nastavak)
28.2.1. Devizni rizik (nastavak)

31. decembar 2017.

U hiljadama KM			Ostale strane valute	KM	Ukupno
	EUR	USD			
Strana valuta u gotovini	236.330	19	53	-	236.402
Depoziti kod inostranih banaka	2.693.220	2.921	2.509	-	2.698.650
Specijalna prava vučenja u Međunarodnom monetarnom fondu	-	-	1.531	-	1.531
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	6.202.071	-	-	-	6.202.071
Monetarno zlato	-	203.908	-	-	203.908
Ulaganja koja se drže do dospelosti	1.214.062	-	-	-	1.214.062
Ostala ulaganja	10	-	-	27.803	27.813
Ostala finansijska imovina	81	-	-	2.665	2.746
Ukupno finansijska imovina	10.345.774	206.848	4.093	30.468	10.587.183
Gotov novac u opticaju	-	-	-	4.319.360	4.319.360
Depoziti banaka	-	-	-	5.033.065	5.033.065
Depoziti Vlade i ostalih deponenata	-	-	-	624.708	624.708
Ostale finansijske obaveze	902	3	-	9.605	10.510
Ukupno finansijske obaveze	902	3	-	9.986.738	9.987.643
NETO DEVIZNA POZICIJA	10.344.872	206.845	4.093	(9.956.270)	599.540

31. decembar 2016.

U hiljadama KM			Ostale strane valute	KM	Ukupno
	EUR	USD			
Strana valuta u gotovini	194.768	21	57	-	194.846
Depoziti kod inostranih banaka	2.964.617	4.286	1.494	-	2.970.397
Specijalna prava vučenja u Međunarodnom monetarnom fondu	-	-	2.642	-	2.642
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	5.025.829	-	-	-	5.025.829
Monetarno zlato	-	205.102	-	-	205.102
Ulaganja koja se drže do dospelosti	1.132.328	-	-	-	1.132.328
Ostala ulaganja	10	-	-	27.803	27.813
Ostala finansijska imovina	-	-	-	2.217	2.217
Ukupno finansijska imovina	9.317.552	209.409	4.193	30.020	9.561.174
Gotov novac u opticaju	-	-	-	4.066.804	4.066.804
Depoziti banaka	-	-	-	4.269.143	4.269.143
Depoziti Vlade i ostalih deponenata	-	-	-	590.392	590.392
Ostale finansijske obaveze	483	3	39	12.518	13.043
Ukupno finansijske obaveze	483	3	39	8.938.857	8.939.382
NETO DEVIZNA POZICIJA	9.317.069	209.406	4.154	(8.908.837)	621.792

Banka nije izložena riziku promjene kursa EUR zbog aranžmana valutnog odbora čime je konvertibilna marka vezana za EUR po kursu 1 EUR : 1,95583 KM.

28. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (NASTAVAK)**28.2. Tržišni rizik (nastavak)****28.2.2. Kamatni rizik**

Izloženost Banke tržišnom riziku promjena u kamatnim stopama je koncentrisana u investicijskom portfoliju. Poslovanje Banke je podložno riziku promjene kamatnih stopa utoliko što kamatonosna imovina i obaveze dospijevaju ili se kamata mijenja u različitim periodima ili u različitim iznosima.

Banka je izložena kamatnom riziku prilikom investiranja deviznih rezervi. Banka upravlja investicijskim portfolijom sa ciljem minimiziranja kamatnog rizika. Investicije nose različite kamatne stope, zavisno od perioda investiranja, uz maksimalan rok investiranja od jedne godine za depozite i deset godina za vrijednosne papire.

Sljedeća tabela prikazuje izloženost Banke kamatnom riziku na kraju godine.

31. decembar 2017.

U hiljadama KM	Do 3	Od 3	Od 1	Preko 3	Beskamatno	Ukupno
	mjeseca	do 12	do 3	godine		
Strana valuta u gotovini	-	-	-	-	236.402	236.402
Depoziti kod inostranih banaka	1.824.495	875.735	-	-	(1.580)	2.698.650
Specijalna prava vučenja u Međunarodnom monetarnom fondu	1.531	-	-	-	-	1.531
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	1.593.488	4.549.666	-	-	58.917	6.202.071
Monetarno zlato	-	-	-	-	203.908	203.908
Ulaganja koja se drže do dospijeća	112.767	1.093.539	-	-	7.756	1.214.062
Ostala ulaganja	-	-	-	-	27.813	27.813
Ostala finansijska imovina	35	84	114	16	2.497	2.746
Ukupno finansijska imovina	3.532.316	6.519.024	114	16	535.713	10.587.183
Gotov novac u opticaju	-	-	-	-	4.319.360	4.319.360
Depoziti banaka	2.550.518	-	-	-	2.482.547	5.033.065
Depoziti Vlade i ostalih deponenata	-	-	-	-	624.708	624.708
Ostale finansijske obaveze	-	-	-	-	10.510	10.510
Ukupno finansijske obaveze	2.550.518	-	-	-	7.437.125	9.987.643
KAMATNA NEUSKLAĐENOST	981.798	6.519.024	114	16	(6.901.412)	599.540

28. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (NASTAVAK)**28.2. Tržišni rizik (nastavak)****28.2.2. Kamatni rizik (nastavak)**

31. decembar 2016.

U hiljadama KM	Do 3	Od 3 do 12	Od 1 do 3	Preko 3	Beskamatno	Ukupno
	mjeseca	mjeseci	godine	godine		
Strana valuta u gotovini	-	-	-	-	194.846	194.846
Depoziti kod inostranih banaka	2.776.632	195.444	-	-	(1.679)	2.970.397
Specijalna prava vučenja u Međunarodnom monetarnom fondu	2.642	-	-	-	-	2.642
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	2.097.594	2.888.424	-	-	39.811	5.025.829
Monetarno zlato	-	-	-	-	205.102	205.102
Ulaganja koja se drže do dospelja	116.689	1.007.907	-	-	7.732	1.132.328
Ostala ulaganja	-	-	-	-	27.813	27.813
Ostala finansijska imovina	37	111	195	61	1.813	2.217
Ukupno finansijska imovina	4.993.594	4.091.886	195	61	475.438	9.561.174
Gotov novac u opticaju	-	-	-	-	4.066.804	4.066.804
Depoziti banaka	2.039.880	-	-	-	2.229.263	4.269.143
Depoziti Vlade i ostalih deponenata	-	-	-	-	590.392	590.392
Ostale finansijske obaveze	-	-	-	-	13.043	13.043
Ukupno finansijske obaveze	2.039.880	-	-	-	6.899.502	8.939.382
KAMATNA NEUSKLAĐENOST	2.953.714	4.091.886	195	61	(6.424.064)	621.792

28.3. Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti se odnosi na moguće poteškoće u brzom likvidaciji dijela aktive, što je moguće u situaciji u kojoj su tržišni uslovi nepovoljni i također, kada dođe do nepoželjnog kretanja cijena.

Likvidna imovina se definiše kao ona imovina čija konverzija u novčana sredstva podrazumijeva minimalne transakcione troškove i čija je vrijednost najbliža tržišnoj vrijednosti.

S obzirom na obavezu garantovanja konvertibilnosti KM, dnevna likvidnost treba biti obezbijeđena ročnom usklađenošću deviznih rezervi Banke.

Okvir za likvidnost treba da uskladi prognozirane potencijalne potrebe za likvidnošću sa odgovarajućim likvidnim instrumentima. Likvidnost svakog pojedinačnog finansijskog instrumenta podobnog za investiranje treba da bude razmotrena na odgovarajući način prije nego što se izvrši investiranje u taj instrument.

Analiza ročnosti

Ročnost finansijskih obaveza Banke na dan 31. decembra 2017. i 2016. godine prikazana je u tabelama u nastavku na osnovu preostalog ugovornog dospelja od datuma izvještavanja.

Gotov novac u opticaju je raspoređen u period do tri mjeseca.

28. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (NASTAVAK)

28.3. Rizik likvidnosti (nastavak)

31. decembar 2017.

U hiljadama KM	Do 3 mjeseca	Od 3 do 12 mjeseci	Od 1 do 3 godine	Preko 3 godine	Bez određenog dospijeća	Ukupno
Gotov novac u opticaju	4.319.360	-	-	-	-	4.319.360
Depoziti banaka	5.033.065	-	-	-	-	5.033.065
Depoziti Vlade i ostalih deponenata	624.708	-	-	-	-	624.708
Ostale finansijske obaveze	3.199	7.311	-	-	-	10.510
UKUPNO FINANSIJSKE OBAVEZE	9.980.332	7.311	-	-	-	9.987.643

31. decembar 2016.

U hiljadama KM	Do 3 mjeseca	Od 3 do 12 mjeseci	Od 1 do 3 godine	Preko 3 godine	Bez određenog dospijeća	Ukupno
Gotov novac u opticaju	4.066.804	-	-	-	-	4.066.804
Depoziti banaka	4.269.143	-	-	-	-	4.269.143
Depoziti Vlade i ostalih deponenata	590.392	-	-	-	-	590.392
Ostale finansijske obaveze	4.606	8.437	-	-	-	13.043
UKUPNO FINANSIJSKE OBAVEZE	8.930.945	8.437	-	-	-	8.939.382

29. MJERENJE FER VRIJEDNOSTI

29.1 Fer vrijednost finansijske imovine i finansijskih obaveza Banke koji se mjere po fer vrijednosti na ponavljajućem nivou, iz perioda u period

Dio finansijske imovine Banke mjeri se po fer vrijednosti na kraju svakog izvještajnog perioda. Naredna tabela pruža informacije o tome kako se utvrđuje fer vrijednost takve finansijske imovine (s posebnim osvrtom na korištene tehnike vrednovanja i ulazne podatke).

Finansijska imovina / Finansijske obaveze	Fer vrijednost na dan		Hijerarhija fer vrijednosti	Tehnike vrednovanja i ključni ulazni podaci
	31. decembar 2017.	31. decembar 2016.		
1) Finansijska imovina raspoloživa za prodaju (vidjeti Napomenu 12)	<p>Dužnički vrijednosni papiri kojima se trguje na berzama u drugim zemljama:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Francuska – 1.654.622 hiljade KM • Belgija – 976.652 hiljade KM • Njemačka – 732.285 hiljada KM • Španija – 728.413 hiljada KM • Austrija – 644.753 hiljade KM • Holandija – 565.017 hiljada KM • Italija – 552.722 hiljade KM • Finska – 341.643 hiljade KM • Slovačka – 5.964 hiljade KM 	<p>Dužnički vrijednosni papiri kojima se trguje na berzama u drugim zemljama:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Francuska – 1.136.535 hiljada KM • Belgija – 1.011.011 hiljada KM • Njemačka – 541.175 hiljada KM • Španija – 900.412 hiljada KM • Austrija – 438.424 hiljade KM • Holandija – 177.704 hiljade KM • Italija – 585.423 hiljade KM • Finska – 229.082 hiljade KM • Slovačka – 6.063 hiljade KM 	Nivo 2	<p>Usaglašene cijene – (ponderisani) prosjek kvota više učesnika koji predlažu kvote cjenovnom servisu.</p>
2) Monetarno zlato (vidjeti Napomenu 13)	<p>Plemeniti metali kojima se trguje na berzama u drugim zemljama:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Švicarska – 203.908 hiljada KM 	<p>Plemeniti metali kojima se trguje na berzama u drugim zemljama:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Švicarska – 205.102 hiljade KM 	Nivo 1	<p>Cijena koja kotira na aktivnom tržištu</p>

29. MJERENJE FER VRIJEDNOSTI (NASTAVAK)

29.2 Fer vrijednost finansijske imovine i finansijskih obaveza Banke koji se ne mjere po fer vrijednosti na ponavljajućem nivou, iz perioda u period (ali za koje se zahtijeva objavljivanje fer vrijednosti).

U hiljadama KM	31. decembar 2017.		31. decembar 2016.	
	Knjigovodstvena vrijednost	Fer vrijednost	Knjigovodstvena vrijednost	Fer vrijednost
Finansijska imovina				
<i>Kredit i potraživanja</i>				
- Strana valuta u gotovini	236.402	236.402	194.846	194.846
- Depoziti kod inostranih banaka	2.698.650	2.690.797	2.970.397	2.963.885
- Sprecijalna prava vučenja u Međunarodnom monetarnom fondu	1.531	1.531	2.642	2.642
<i>Ulaganja koja se drže do dospjeća</i>				
- Ulaganja koja se drže do dospjeća	1.214.062	1.264.030	1.132.328	1.185.052
- Ostala ulaganja	27.813	27.813	27.813	27.813
- Ostala finansijska imovina	2.746	2.746	2.217	2.217
Finansijske obaveze				
<i>Finansijske obaveze držane po amortizovanom trošku:</i>				
- Gotov novac u opticaju	4.319.360	4.319.360	4.066.804	4.066.804
- Depoziti banaka	5.033.065	5.021.274	4.269.143	4.261.731
- Depoziti Vlade i ostalih deponenata	624.708	623.244	590.392	589.367
- Ostale finansijske obaveze	10.510	10.510	13.043	13.043

Uprava smatra da knjigovodstveni iznosi strane valute u gotovini, specijalnih prava vučenja u Međunarodnom monetarnom fondu, ostale finansijske imovine, gotovog novca u opticaju i ostalih finansijskih obaveza priznatih u finansijskim izvještajima odgovoraju njihovoj tržišnoj vrijednosti.

Na datume 31. decembra 2017. i 2016. godine vrijednosni papiri raspoloživi za prodaju uključuju i dionice Banke za međunarodna poravnanja (BIS) u vrijednosti od 27.803 hiljade KM i dionice SWIFT-a u vrijednosti od 10 hiljada KM čija se fer vrijednost ne može pouzdano utvrditi i stoga se evidentiraju po trošku.

Fer vrijednost finansijske imovine i finansijskih obaveza uključena gore u kategorije za Nivo 2 utvrđena je u skladu s opšteprihvaćenim modelima procjenjivanja baziranih na analizi diskontovanog novčanog toka, sa diskontnom stopom kao najznačajnijim ulaznim podatkom, a koja odražava kreditni rizik ugovorne strane. Banka koristi diskontnu stopu koja predstavlja ponderisani prosjek kamatnih stopa na depozite pravnih lica, za cijelo bankarsko tržište u BiH.

30. VANBILANSNE STAVKE

Banka vodi određene račune u stranim valutama vezane uz sporazume između vlada Bosne i Hercegovine i inostranih vlada i finansijskih organizacija. Kako ovi računi nisu niti aktiva niti pasiva Banke, oni nisu uključeni u izvještaj o finansijskom položaju Banke.

Također, vanbilansne stavke sadrže devizne račune državnih institucija i agencija, kao i komercijalnih banaka, za koje Banka djeluje kao agent.

CENTRALNA BANKA BOSNE I HERCEGOVINE

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2017.

30. VANBILANSNE STAVKE (NASTAVAK)

Vanbilansne stavke se sastoje od:

U hiljadama KM	31. decembar 2017.	31. decembar 2016.
Vrijednosni papiri i sredstva trećih lica koja se drže kod inostranih banaka	43.566	356.294
Depoziti USAID-a	2.825	2.539
Depoziti nerezidenata	2.825	2.539
Depoziti Vijeća ministara BiH	28.785	20.941
<i>Depoziti Vijeća ministara BiH na osnovu sukcesije</i>	41	39
<i>Depoziti Vijeća ministara BiH – servisiranje vanjskog duga BiH</i>	12.977	7.943
<i>Depoziti Vijeća ministara BiH – budžet institucija BiH</i>	758	874
<i>Ostali depoziti Vijeća ministara BiH</i>	15.009	12.085
Depoziti ostalih rezidenata	9.922	7.131
<i>Depoziti – penzije iz Njemačke</i>	247	375
<i>Depozitni računi banaka</i>	9.675	6.756
Depoziti rezidenata	38.707	28.072
Investicije vezane za vrijednosne papire - Agencija za osiguranje depozita BiH	2.034	325.683
Investicije rezidenata vezane za vrijednosne papire	2.034	325.683
Obaveze za vrijednosne papire i sredstva trećih lica	43.566	356.294

Depoziti USAID-a

Na osnovu Ugovora o finansijskoj pomoći između Bosne i Hercegovine i Sjedinjenih Američkih Država za finansiranje rekonstrukcije, otvoreni su posebni kamatonosni računi. Banka za navedene račune ne obračunava kamate i provizije.

Investicije rezidenata vezane za vrijednosne papire

Banka je omogućila Agenciji za osiguranje depozita Bosne i Hercegovine da investira u vrijednosne papire otvarajući račune (gotovinski račun i račun za vrijednosne papire) koji glase na Banku i Agenciju za osiguranje depozita Bosne i Hercegovine. Sve transakcije na ovim računima odvijaju se između Agencije za osiguranje depozita Bosne i Hercegovine i asset managera. Banka za navedene račune ne obračunava kamate.

Članstvo Bosne i Hercegovine u MMF-u

Kao depozitar za članstvo Bosne i Hercegovine u MMF-u, Banka drži MMF-ove račune broj 1 i 2 i osigurava usluge čuvanja vrijednosnih papira BiH koji se izdaju za pokriće članstva u MMF-u i za reotkup obaveza. Banka drži SDR kao dio svoje funkcije upravljanja deviznim rezervama. Banka djeluje kao fiskalni agent u ime BiH u njenim odnosima sa MMF-om, ali nije odgovorna za sredstva i obaveze vezane uz članstvo.

30. VANBILANSNE STAVKE (NASTAVAK)

Konsolidovana pozicija koja slijedi prikazuje sažetak pozicija Bosne i Hercegovine kod MMF-a:

**Konsolidovana pozicija članstva Bosne i Hercegovine u MMF-u
na dan 31. decembra 2017. godine**

U hiljadama KM

Aktiva		
Kvota	615.924	
Držanje SDR	1.529	
Obračunata kamata na držanje SDR	2	
Ukupno aktiva	617.455	
Pasiva		
MMF-ov račun br. 1 (Napomena 22)		1.540
MMF-ov račun br. 2 (Napomena 22)		53
Vrijednosni papiri		1.205.738
Računi plativih troškova		1.898
Alokacija SDR		373.656
Obračunata kamata na alokaciju SDR		447
Ukupno pasiva		1.583.332
Neto članska pozicija kod MMF-a		
Obaveze BiH prema MMF-u koje uglavnom nastaju iz reotkupa i prilagođavanja vrijednosti valute	965.877	
Neto članska pozicija	965.877	
	1.583.332	1.583.332
Ukupno konsolidovana pozicija – aktiva i pasiva		
MMF-ov račun br. 1	(1.540)	(1.540)
MMF-ov račun br. 2	(53)	(53)
Ukupno bruto pozicija BiH u MMF-u – aktiva i pasiva	1.581.739	1.581.739

Držanje SDR, obračunata kamata na držanje SDR, MMF-ov račun br. 1 i MMF-ov račun br. 2 odražavaju račune koji se drže u izvještaju o finansijskom položaju Banke.

Za potrebe Konsolidovane pozicije Bosne i Hercegovine u MMF-u, bruto pozicija BiH uvećana je za MMF-ove račune broj 1 i 2.

CENTRALNA BANKA BOSNE I HERCEGOVINE

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2017.

30. VANBILANSNE STAVKE (NASTAVAK)

**Konsolidovana pozicija članstva Bosne i Hercegovine u MMF-u
na dan 31. decembra 2016. godine**

U hiljadama KM

Aktiva		
Kvota	661.501	
Držanje SDR	2.641	
Obračunata kamata na držaje SDR	1	
Ukupno aktiva	664.143	
Pasiva		
MMF-ov račun br. 1 (Napomena 22)		1.654
MMF-ov račun br. 2 (Napomena 22)		57
Vrijednosni papiri		1.687.755
Računi plativih troškova		2.157
Alokacija SDR		401.306
Obračunata kamata na alokaciju SDR		144
Ukupno pasiva		2.093.073
Neto članska pozicija kod MMF-a		
Obaveze BiH prema MMF-u koje uglavnom nastaju iz reotkupa i prilagođavanja vrijednosti valute	1.428.930	
Neto članska pozicija	1.428.930	
	2.093.073	2.093.073
Ukupno konsolidovana pozicija – aktiva i pasiva	2.093.073	2.093.073
MMF-ov račun br. 1	(1.654)	(1.654)
MMF-ov račun br. 2	(57)	(57)
Ukupno bruto pozicija BiH u MMF-u – aktiva i pasiva	2.091.362	2.091.362

31. DOMAĆI PLATNI SISTEM I SISTEM ZA PORAVNANJA

U skladu sa Zakonom o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine, Banka je odgovorna za uspostavljanje i održavanje domaćeg platnog sistema i sistema za poravnanje. Od januara 2001. godine, Banka je uspostavila dva sistema poravnanja u cilju obezbjeđenja efikasnog poravnanja domaćih međubankarskih platnih transakcija: sistem bruto poravnanja u realnom vremenu („BPRV“) i žirokliring („ŽK“).

Kreditni rizik

BPRV sistem omogućava učesnicima tj. Banci i licenciranim komercijalnim bankama da vrše pojedinačna i trenutna poravnanja platnih naloga odobravajući i zadužujući račun za poravnanje u domaćoj valuti otvoren kod Banke. Kroz ŽK sistem Banka obezbjeđuje kliring usluge koje proističu po osnovu izvršavanja platnih naloga po principu multilateralnog kliringa.

Svaki učesnik platnih sistema je dužan da prije poravnanja platnih naloga ima obezbijedena sredstva na računu za poravnanje otvorenom kod Banke i mora zadovoljavati određene tehničke zahtjeve.

U skladu sa ulogom Banke kako je definisano Zakonom o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine, Banka ne smije na bilo koji način kreditirati učesnike BPRV i ŽK sistema s ciljem obezbjeđivanja likvidnosti u sistemu na bilo koji način.

Operativni rizik

U cilju minimiziranja operativnog rizika unutar domaćeg platnog sistema i sistema za poravnanje, izdata su Operativna pravila za BPRV i ŽK sisteme koja određuju minimalne standarde sigurnosti za funkcionisanje sistema.

Važeći sigurnosni ciljevi, politike i procedure imaju svrhu da obezbijede sigurnosne mjere i karakteristike. Kompjuterski sistemi i mreže funkcionišu u skladu sa uspostavljenim ciljevima i politikama. Sigurnosni ciljevi i politike se periodično pregledavaju. Od svakog pojedinog učesnika se također zahtijeva da posjeduje određene sigurnosne mjere i kontrole za izvršavanja plaćanja.

Banka je definisala sljedeće procedure za poravnanja u slučaju nepredviđenih situacija:

- **Planovi i mjere za nepredviđene situacije:** u slučaju prekida u redovnom funkcionisanju platnog sistema i sistema za poravnanje ili nekog drugog nepredviđenog događaja, Banka je definisala mjere za nepredviđene situacije kako bi osigurala kontinuitet u funkcionisanju pouzdanih, ispravnih i zakonitih platnih transakcija u platnom sistemu i sistemu za poravnanje.
- **Rezervna lokacija:** Banka je osim primarne lokacije za platne sisteme (BPRV, ŽK i SWIFT), na kojoj postoje redundantni sistemi (u slučaju pada jednog, prelazi se na drugi sistem na primarnoj lokaciji), uspostavila i funkcionalan DR (Disaster Recovery) sistem na lokaciji Glavne banke Republike Srpske Centralne banke Bosne i Hercegovine Banja Luka.

Uprava Banke smatra da sistem posjeduje dovoljan kapacitet za održavanje pouzdanog operativnog rada.

32. DOGAĐAJI POSLIJE DATUMA IZVJEŠTAVANJA

Na dan 14. februara 2018. godine doznačena je druga tranša po osnovu Proširenog aranžmana (Extended Fund Facility – EFF) sa Međunarodnim monetarnim fondom (MMF) na račun Banke u iznosu od 145.829 hiljada KM (protuvrijednost 63.413 hiljada SDR).

Nakon uvećanja navedenog iznosa za refundaciju MMF-ovih naknada za obezbjeđenje sredstava i umanjene MMF-ove naknade za usluge, ukupan iznos za raspodjelu je bio 145.822 hiljade KM.

Raspodjela je izvršena prema uobičajenom omjeru: 1/3 za račun Ministarstva finansija Republike Srpske tj. 48.607 hiljada KM i 2/3 za račun Federalnog ministarstva finansija tj. 97.215 hiljada KM.

Ukupan iznos cjelokupnog Proširenog aranžmana MMF-a za BiH je 443,042 miliona SDR.

Izuzev navedene objave, u periodu između 31. decembra 2017. godine i datuma izdavanja ovih finansijskih izvještaja nije bilo događaja koji bi zahtijevali usklađivanje ili koji su značajni, ali ne zahtijevaju usklađivanje.